

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(18 – 24 серпня 2025 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування	19
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	29
Центральні.....	29
Регіональні.....	64
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	71

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(18.08-24.08.2025 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2025

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

18.08.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/rozghortaiemo-novi-mistsia-i-dbaiemo-pro-umovy-u-mistsiakh-tymchasovoho-prozhyvannia-oleksii-riabikin>

“Розгортаємо нові місця і дбаємо про умови у місцях тимчасового проживання”, – Олексій Рябікін

Евакуація з Донецької та Дніпропетровської областей триває. Мінрозвитку координує цей процес, дбаючи про логістику та базові потреби людей, які виїжджають у безпечні регіони. Це вдається завдяки спільним зусиллям з обласними адміністраціями, місцевими органами влади, волонтерами та громадами.

За словами заступника Міністра розвитку громад і територій Олексія Рябікіна, від початку червня 2025 року з цих областей евакуйовано 52 515 осіб. Це становить лише п'яту частину від усіх, хто потребує евакуації.

У серпні темпи евакуації з Донецької області значно зросли: майже 70% людей, які виїхали за літо, зробили це в останні тижні. Водночас у Дніпропетровській області кількість евакуйованих знижується. Більшість людей виїжджають самостійно. Лише кожен п'ятий звертається по допомогу і користується транзитним пунктом у Павлограді.

“80% людей самостійно здійснюють евакуацію, і лише близько 20% потребують розміщення у місцях тимчасового проживання. Разом з тим, дуже багато громад розуміють, що люди, які виїждять з небезпечних регіонів, – це великий потенціал для них. Тому вони активно інтегрують їх у життя громади, допомагають розміщенням та працевлаштуванням”, – наголошує Олексій Рябікін.

Загалом у Дніпропетровській області діє 6 проміжних евакопунктів, розрахованих на короткострокове перебування сімей з дітьми, людей з інвалідністю та маломобільних груп. У Краматорську також облаштовано тимчасовий евакуаційний пункт на 200 місць.

Пункт у Павлограді є ключовим центром для тимчасового розміщення. Щодня він приймає в середньому 400 людей, які можуть отримати там фінансову, гуманітарну (продукти, гігієна) та медичну допомогу. Також їм надають юридичні та психологічні консультації, допомагають з житлом і квитками для подальшої подорожі.

Через велике навантаження на Павлоград Мінрозвитку планує відкрити нові транзитні пункти в інших областях, зокрема в Київській та Харківській. Крім того, до поїздів додадуть евакуаційні вагони. Відтепер потяги з евакуаційними вагонами будуть щоденно курсувати з Павлограда до Києва та Львова.

Спільно з місцевою владою та партнерами Мінрозвитку оперативно реагує на потреби людей, які вимушено залишають свої домівки, та постійно покращує якість послуг у транзитних пунктах.

Довідково. Наразі в Україні офіційно діють 1088 місць для тимчасового проживання на понад 75 тисяч місць. Вони вже заповнені на 90%. Мінрозвитку працює над розширенням цієї мережі, плануючи створити ще понад 5,5 тисячі нових місць.

19.08.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/vidkryvaiemo-dva-dodatkovykh-tranzytnykh-tsentry-dlia-evakuatsii-minrozvytku>

Відкриваємо два додаткові транзитні центри для евакуації, — Мінрозвитку

19 серпня Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко, Віцепрем'єр-міністр з відновлення — Міністр розвитку громад та територій Олексій Кулеба, заступниця керівника Офісу Президента Ірина Верещук, Міністр соціальної політики Денис Улютін, представники МВС, ДСНС, начальники обласних військових адміністрацій, представники громад працювали у Павлограді на одному з ключових транзитних пунктів евакуації.

Через посилення обстрілів навантаження на цей пункт суттєво зросло. Щодня тут приймають близько 400 людей із Донеччини, Дніпропетровщини та прилеглих територій. Люди отримують фінансову, гуманітарну і медичну допомогу, юридичні та психологічні консультації, а також супровід у питаннях житла, документів і квитків. Роботу забезпечують обласна і місцева влада, десятки волонтерських та гуманітарних організацій.

На момент візиту у пункті перебувало 110 осіб. Під час роботи делегації прибули ще 160 евакуйованих. Частина людей одразу вирушила до Львівської, Кіровоградської та Київської областей.

Для розвантаження Павлограда вже діє транзитний центр у Лозовій Харківської області, цього тижня розпочне роботу ще один — у селі Волоське на Дніпропетровщині. У Київській та Рівненській областях вже готові місця для двох тисяч осіб. До кінця місяця у 15 областях та у Києві буде підготовлено щонайменше 30 тисяч місць для довготривалого розміщення, включно з місцями для маломобільних людей.

Також Мінрозвитку напрацьовує рішення щодо переформатування місць тимчасового переживання. Відповідні напрацювання представимо вже в найближчий час.

Посилено і логістику: Укрзалізниця додала вагони з Павлограда та Дніпра до Києва і Львова, лише у серпні перевезено понад 500 людей.

«Евакуація триває щодня. Ми готуємо інфраструктуру до зими, розгортаємо нові місця для розміщення, працюємо разом з громадами і

волонтерами. Дякую кожному, хто допомагає людям на цьому складному етапі», — підсумував Віцепрем'єр-міністр.

20.08.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/pryfrontovi-terytorii-tse-stiikist-usiiei-derzhavy-oleksii-kuleba>

Прифронтові території – це стійкість усієї держави, – Олексій Кулеба

Кабінет Міністрів реалізує програму підтримки прифронтових регіонів, ухвалену за ініціативи Президента України. Уряд вже затвердив перший пакет заходів, який охоплює п'ять ключових напрямів – житло, безпеку, людей, бізнес і здоров'я. Більшість послуг почнуть діяти вже у вересні.

Основні напрями першого пакета:

- Житло. Пільгова іпотека «ЄОселя» з державною компенсацією: до 70% першого внеску, до 70% виплат по кредиту в перший рік, а також додатково 40 тисяч гривень на супутні витрати.
- Безпека. Будівництво укриттів і захисних споруд у школах, дитсадках, закладах культури та громадських просторах.
- Люди. Виплати на тверде паливо – 19 400 грн, компенсація вартості електроенергії – 100 кВт/год на людину щомісяця. Безкоштовне харчування – для учнів 1–4 класів по всій Україні та 5–11 класів у прифронтових і прикордонних регіонах.
- Бізнес. Бронювання 75–100% працівників критично важливих підприємств, субсидії аграріям у зонах бойових дій (1000 грн/га), гранти до 400 тисяч грн/га на сади і теплиці з компенсацією до 80% витрат.
- Здоров'я. Підвищені коефіцієнти фінансування для первинної медицини у віддалених громадах та для екстреної медичної допомоги.

Олексій Кулеба підкреслив, що особлива увага приділяється житлу:

- працює розширена програма «ЄВідновлення» – понад 120 тисяч родин уже отримали компенсації, до кінця року виплати проведуть ще для 60 тисяч родин;
- впроваджено дистанційне обстеження житла на територіях бойових дій, найближчим часом послуга пошириться і на території можливих бойових дій;
- запускаються компенсації для внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованих територій;
- програма «ЄОселя» розширюється на ВПО та мешканців прифронтових регіонів;

- у роботі – створення муніципального житла та експериментальні проекти забудови цілих мікрорайонів для людей, які втратили домівки.

Програма підтримки прифронтових регіонів охоплює 238 громад, де проживає 6,6 мільйона людей. Із них 3,7 мільйона – це найбільш вразливі категорії населення.

Найближчим часом Уряд ухвалить другий пакет заходів. Він включатиме спеціальний режим ведення бізнесу на прифронтових територіях, часткове покриття воєнних ризиків, розвиток інфраструктури та громадської безпеки, підвищення зарплат і пенсій для вразливих категорій населення тощо.

21.08.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/pidtrymka-ukraintsiv-na-pryfrontovykh-terytoriiakh-dopomoha-na-prydbannia-tverdoho-palyva-ta-oplatu-elektroenerhii>
Підтримка українців на прифронтових територіях: допомога на придбання твердого палива та оплати електроенергії

Уряд України спільно з міжнародними партнерами запроваджує додаткові інструменти підтримки для громадян, які проживають у прифронтових районах. Ці заходи спрямовані на забезпечення людей стабільним теплом та світлом у складних умовах війни.

Одноразова грошова допомога на придбання твердого палива для українців, які проживають у прифронтових районах.

Розмір допомоги – 19 400 грн на одне домогосподарство. Виплата надається один раз за опалювальний сезон.

Хто може отримати допомогу?

- Усі мешканці населених пунктів, що розташовані в 10-кілометровій зоні від кордону з російською федерацією або від лінії зіткнення (без додаткових критеріїв уразливості).
- Жителі територій активних бойових дій у дев'яти прифронтових областях – Сумській, Харківській, Херсонській, Луганській, Донецькій, Дніпропетровській, Запорізькій, Миколаївській та Чернігівській (з урахуванням належності до вразливих категорій та в межах доступного фінансування).

Програма передбачає принцип «гроші ходять за людиною»: якщо домогосподарство після подання заяви евакуювалось у безпечніший регіон, виплата все одно буде здійснена.

Виплати відбудуться у вересні–жовтні. Кошти у безготівковій формі будуть перераховані на рахунок, вказаний у заяві.

Прийом заявок на отримання допомоги закінчився 17 серпня, наразі формуються списки обласними військовими адміністраціями.

Додаткова щомісячна допомога на оплату електроенергії.

Сім'ї, які є отримувачами житлових субсидій і пільг та фактично проживають на територіях активних або можливих бойових дій, щомісяця отримуватимуть від держави додаткову підтримку на оплату електричної енергії.

Програма запрацює з жовтня поточного року.

Розмір допомоги визначатиметься із розрахунку на кожну людину із складу сім'ї у розмірі вартості 100 кВт·год електроенергії (але не більше 300 кВт·год на сім'ю).

Призначення допомоги відбудеться автоматично Пенсійним фондом України. Додатково подавати заяву НЕ потрібно. Отримуватимуть цю додаткову виплату родини разом з виплатою житлових субсидій та пільг на оплату житлово-комунальних послуг.

Надання додаткової підтримки триватиме до:

- переміщення людини чи родини для проживання поза межі території активних або можливих бойових дій, або за межі території України;
- втрати права на пільгу або житлову субсидію;
- знищення житлового будинку;
- у разі зміни статусу території активних або можливих бойових дій на умовно безпечні або окуповані.

22.08.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/rozpochynaie-robotu-novyj-tranzytnyj-punkt-u-voloskomu-na-dnipropetrovshchyni-oleksii-riabikin>

Розпочинає роботу новий транзитний пункт у Волоському на Дніпропетровщині, — Олексій Рябикін

Кількість людей, які евакуюються з Донецької та Дніпропетровської областей, зростає протягом останніх кількох тижнів. Вже відкрився додатковий транзитний пункт на Харківщині, який допомагає розвантажити основний — у Павлограді. Також розгортається новий транзитний пункт у Волоському. Окремо регіони готують додаткові місця для проживання для людей, які евакуюються.

Також Мінрозвитку працює над переформатуванням пунктів тимчасового перебування. Планується, щоб у транзитних пунктах люди не залишалися більше, аніж на одну добу, а оперативно вирушали далі углиб країни. Про це заступник Міністра розвитку громад і територій Олексій Рябикін розповів під час спільного брифінгу з представниками Мінсоцполітики, МВС, обласних військових адміністрацій та громадських організацій.

У брифінгу також взяли участь Олексій Сергєєв, заступник Міністра внутрішніх справ України, та Тетяна Кірієнко, заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності. Долучилися представники Донецької та

Дніпропетровської ОВА, а також Київської, Рівненської і Харківської ОВА — тих областей, які наразі активно приймають людей, евакуйованих з небезпечних регіонів.

“Навантаження на транзитний пункт у Павлограді різко зросло через загострення бойових дій. Ми працюємо над тим, щоб люди, які евакуюються з небезпечних регіонів, мали розуміння куди вони вирушають і не затримувалися в транзитних пунктах довше, ніж на добу”, — наголошує заступник Міністра розвитку громад і територій Олексій Рябикін.

Мінрозвитку спільно з ОВА відкрило новий пункт в Лозовій Харківської області, який наразі може прийняти 250 людей на добу (з можливістю розгортання до 500 людей). За перші три дні роботи він прийняв 222 людини, серед них 23 маломобільних та 39 дітей.

Також уже розпочинає роботу пункт у Волоському на Дніпропетровщині. У нових центрах можна отримати комплексну допомогу, включаючи фінансову, гуманітарну, медичну, юридичну та психологічну підтримку.

У Київській та Рівненській областях вже готові місця тимчасового проживання для двох тисяч осіб. До кінця місяця у 15 областях та у Києві буде підготовлено щонайменше 30 тисяч місць для довготривалого розміщення, включно з місцями для маломобільних людей.

“Наразі Мінрозвитку готує нормативно-правовий акт, який визначатиме відповідальних за кожен етап евакуації: від органів місцевого самоврядування до центральної виконавчої влади. Ці алгоритми і так працюють, але є потреба поліпшити координацію процесу евакуації. Найближчим часом відповідний документ буде винесено на розгляд уряду”, — додає Олексій Рябикін.

Як повідомляє Тетяна Кірієнко, Уряд виділив ще один мільярд гривень на створення тимчасових помешкань, спеціально обладнаних для маломобільних громадян. Додатково, органи місцевого самоврядування мають змогу використовувати залишки коштів місцевих бюджетів для придбання або оренди житла для ВПО. Також напрацьовуються зміни для спрощення програми компенсації оренди житла.

Олексій Сергеев розповідає, що Національна поліція та ДСНС створили 51 спеціалізовану евакуаційну групу, що працюють у гарячих точках. Вони забезпечені броньованими автомобілями, медичними засобами та необхідним обладнанням для перевезення маломобільних людей.

Тим часом, Міністерство соціальної політики, сім’ї та єднання працює над тим, щоб маломобільні люди, які потребують медичної допомоги або спеціалізованого догляду, одразу доставлялися з транзитних пунктів — до медичних закладів.

Довідково. З початку червня по ранок 21 серпня 2025 року з Донецької та Дніпропетровської областей евакуйовано 52 573 людини. Ще потребують евакуації 249 086 людей, з яких: 2 026 маломобільні та 18 099 дітей.

23.08.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/novi-oblasti-hotuiutsia-do-priyomu-vnutrishno-peremishchenykh-osib-u-razi-potreby-oleksii-kuleba>

Нові області готуються до прийому внутрішньо переміщених осіб у разі потреби, — Олексій Кулеба

22 серпня відбулося засідання Координаційного штабу з проведення евакуаційних заходів та ефективного реагування на масове переміщення населення. Нарада відбулась за участі Віце-прем'єр-міністра з відновлення України — Міністра розвитку громад та територій Олексія Кулеби та заступника Міністра Олексія Рябікіна.

Під час засідання штабу обласні адміністрації Харківської, Донецької, Дніпропетровської та Херсонської областей відзвітували щодо безпекової ситуації та необхідності й стану евакуації населення. З 1 червня по 22 серпня 2025 року було евакуйовано понад 64 тисячі осіб, проте ще близько 237 тисяч людей потребують евакуації — це ті люди, які продовжують проживати в небезпечних зонах, серед них — майже 17 200 дітей.

Транзитний пункт у Павлограді — один з ключових для евакуації. Наприклад, 21 серпня через цей пункт пройшло 233 особи, а станом на ранок 22 серпня там залишалася 91 людина.

Також працює новий пункт у Лозовій на Харківщині, а також починає роботу ще один у Волоському на Дніпропетровщині.

Транзитний пункт у Лозовій може прийняти 244 людини, і за три доби його роботи уже 224 людини отримали комплексну допомогу у цьому пункті. Йдеться про грошові виплати (10800 грн), продуктові та гігієнічні набори, а також медичну, психологічну та юридичну підтримку. Вчора вранці у транзитному пункті перебували 17 людей. Усі інші — вирушили углиб країни у місце тимчасового розміщення.

“Кожна область, з якої проводиться евакуація у безпечніші регіони, має партнерську — приймаючу область. Наразі Рівненська, Кіровоградська та Київська області уже приймають евакуйованих. Вінницька і Полтавська готуються до прийому внутрішньо переміщених осіб у разі потреби. Ми переформатовуємо роботу транзитних пунктів так, щоб вони виконували виключно тимчасову функцію, і люди могли переміститися у безпечніші регіони впродовж доби,” — наголошує Олексій Кулеба.

Продовжують курсувати евакуаційні потяги з додатковими вагонами. З 15 серпня понад 430 людей евакуйовалися до Києва, Львова та Рівне, наступні маршрути уже заплановані, додаткові евакуаційні вагони виділені.

Укрзалізниця працюватиме над розширенням евакуаційних напрямків: потяги можуть вирушати з Павлограда та Дніпра на Полтаву, Одесу, Черкаси і Кіровоград.

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єднання працює над організацією місць тимчасового розміщення для 2000 маломобільних осіб.

Додатково необхідно забезпечити пряме транспортування маломобільних людей, що потребують медичної допомоги, з евакуаційних пунктів до спеціалізованих лікарень.

24.08.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/zapuskaemo-vyplaty-dlia-vnutrishno-peremishchenykh-osib-z-tymchasovo-okupovanykh-terytoriiakh-tse-novyi-etap-rozvytku-prohramy-ievidnovlennia-oleksii-kuleba>

«Запускаємо виплати для внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованих територій. Це новий етап розвитку програми «Відновлення», – Олексій Кулеба

Віцепрем'єр-міністр з відновлення України – Міністр розвитку громад та територій Олексій Кулеба під час прямого включення телеканалу Суспільне розповів детально про розвиток програми «Відновлення», яка стала основним інструментом держави для підтримки людей, що втратили чи пошкодили житло внаслідок російської агресії.

За його словами, вже наступного тижня уряд ухвалить постанову, яка відкриє можливість отримати компенсації для внутрішньо переміщених осіб на тимчасово окупованих територіях. Для цього є домовленість із міжнародними партнерами про 180 мільйонів доларів. Ці кошти розраховані на перші 3700 родин, які отримають виплати.

«За час роботи програми компенсації отримали вже понад 120 тисяч українських родин. До кінця року плануємо виплатити ще 60 тисяч компенсацій, тобто разом буде близько 180 тисяч сімей, які отримають підтримку у вигляді виплат чи сертифікатів. На це вже є необхідний ресурс 00 як кошти державного бюджету, так і фінансування від міжнародних партнерів. Це гарантія того, що програма буде стабільною», – зазначив Олексій Кулеба.

Він додав, що протягом останнього року «Відновлення» суттєво розширили. Вперше внутрішньо переміщені особи також отримують компенсації за пошкоджене чи зруйноване житло. Запроваджено нову послугу – відбудова на власній ділянці. Запущено дистанційне обстеження житла на територіях бойових дій. Це важливий крок, адже він дає можливість людям, які не можуть фізично забезпечити доступ до своїх осель, пройти оцінку дистанційно. Незабаром така можливість стане доступною й для територій можливих бойових дій.

Найбільший напрям програми – відновлення пошкодженого житла. На сьогодні допомогу вже отримали 97,6 тисяч сімей на загальну суму 9,8 мільярда гривень. Це ті кошти, які люди змогли використати на ремонт своїх осель, щоб повернутися до нормальних умов життя. Другий напрям – компенсація за знищене житло. Для цього держава видає сертифікати, які можна використати для купівлі нової квартири чи будинку. Станом на зараз

українські родини отримали 22,1 тисячі таких сертифікатів на суму 32,1 мільярда гривень. Уже понад 14,6 тисяч сертифікатів використано для придбання нового житла — на суму 23 мільярди гривень.

18.08.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/pidtrymka-vpo-ye-odnym-iz-stratehichnykh-napryamkiv-minsotspolityky-tetyana-kiriyenko>

Підтримка ВПО є одним із стратегічних напрямків Мінсоцполітики – Тетяна Кірієнко

15 вересня, за ініціативи Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради з питань захисту майнових та немайнових прав ВПО та інших осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, відбувся воркшоп про перші результати проведення всеукраїнської інвентаризації та стан реалізації Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо додаткових заходів, пов'язаних із забезпеченням внутрішньо переміщених осіб житлом".

У заході взяли участь Павло Фролов – голова ТСК, Наталія Козловська – заступниця Міністра розвитку громад та територій України, Шана Пейфер – керівниця Південного офісу Міжнародного комітету порятунку (IRC), представники центральних органів виконавчої влади.

Від міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності участь у заході взяла участь заступниця міністра Тетяна Кірієнко.

Обговорюючи соціальну підтримку ВПО, Тетяна Кірієнко наголосила, що наразі вже діють програми, мета яких – допомогти вирішити житлове питання внутрішньо переміщених осіб. Це, зокрема, виплати на проживання для ВПО, субсидія на оренду житла, програма «Прихисток». Також Тетяна Кірієнко зауважила: «Нещодавно Уряд прийняв розроблену Мінсоцполітики, постанову, яка зробила кредитування за програмою «Оселя значно доступнішим. Важливо, що держава не просто покриватиме до 70% першого внеску і щомісячних платежів за кредитом, Пенсійний фонд перераховуватиме кошти на рахунок людини (ескроу) в уповноваженому банку. Тобто людина може бути абсолютно впевненою у тому, що держава підтримає її, виконавши всі взяті на себе зобов'язання».

Учасники мали можливість обмінятися досвідом та кращими практиками, а також розглянути проблемні питання та узгодити подальші кроки для напрацювання загальної концепції супроводу ВПО та вирішення життєво важливих питань для їх повноцінної інтеграції в громаду.

22.08.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/minsotspolityky-za-pidtrymky-irex-u-spivpratsi-z-bf-%22spivdiya%22-rozpochynayut-proyekt-pidtrymky-sotsfakhivtsiv>

Мінсоцполітики за підтримки IREX у співпраці з БФ “СпівДія” розпочинають проєкт підтримки соцфахівців

За ініціативи Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України та за підтримки “Український фонд швидкого реагування” IREX, соціальні фахівці, які працюють із сім'ями полонених, людьми, звільненими з полону та місць незаконного утримання отримують нові планшети. Загальна кількість технічних засобів – 600 штук. Перша партія у понад 100 планшетів вже вирушила у громади.

Всі вони будуть розподілені серед фахівців із Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Черкаської, Чернівецької областей та міста Київ.

Нова техніка посилить спроможності надавачів соціальних послуг та дозволить якісніше, більш швидко та оперативно надавати соціальні послуги людям, які повернулися з полону, а також членам їхніх родин.

Варто зазначити, що для внутрішньо переміщених осіб та людей, які повернулися з полону, Мінсоцполітики пропонує ряд соціальних послуг та допомог.

Звільнені з полону отримують послуги відразу - в центрі реінтеграції або закладі охорони здоров'я, а також після повернення до місця проживання.

Членам родин таких людей послуги надаються під час полону та після звільнення їхніх рідних. Соціальна послуга чи послуги визначаються індивідуально, відповідно до потреби кожної окремої людини чи родини.

Послуги для внутрішньо переміщених осіб включають: догляд вдома, надання притулку, соціальну адаптацію та інтеграцію, консультації, соціальний супровід, та екстрену кризову допомогу.

Проєкт впроваджує Благодійний фонд «СпівДія» за ініціативи Міністерства соціальної політики України в межах програми “Український фонд швидкого реагування”, яку втілює IREX за підтримки Державного департаменту США.

Метою програми “Український фонд швидкого реагування” є задоволення нагальних потреб та підвищення стійкості українського уряду, громадянського суспільства та цивільного населення на тлі повномасштабного вторгнення російської федерації.

22.08.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/malomobilni-lyudy-z-chysla-vpo-otrymayut-dodatkovu-medychnu-pidtrymku-pislya-evakuatsiyi-minsotspolityky>

Маломобільні групи населення з числа ВПО отримують додаткову медичну підтримку після евакуації – Мінсоцполітики

Евакуйовані із зони бойових дій маломобільні групи населення отримують додаткову медичну підтримку. Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України вносить зміни до постанови про соціальну послугу підтриманого проживання для ВПО з інвалідністю та похилого віку.

Про це під час брифінгу щодо евакуації з Донецької та Дніпропетровської областей сказала заступниця міністра соціальної політики, сім'ї та єдності Тетяна Кірієнко.

“Додаємо до послуги підтриманого проживання медичну складову догляду, тобто з транзитного центру, маломобільні громадяни будуть переміщатися в заклади охорони здоров'я для стабілізації стану. Мінсоцполітики вже провів комунікацію з МОЗ для погодження механізму”, – сказала заступниця міністра.

Наразі із вказаних територій потрібно евакуювати понад 2 тисячі маломобільних громадян.

“За даними Національної соціальної сервісної служби наразі в інтернатних закладах та стаціонарних відділеннях вільно лише 285 місць, де потенційно можна розмістити маломобільних людей. За рішенням Уряду, до кінця вересня у 15 областях і Києві загалом буде підготовлено понад 30 тисяч місць, доступних і для маломобільних груп населення, тобто вони будуть обладнані всім необхідним для всіх категорій”, – пояснила Тетяна Кірієнко.

Уряд додатково виділив мільярд гривень для облаштування місць у місцях тимчасового проживання для маломобільних груп населення. Також УВКБ ООН доєднується до фінансування ремонту тимчасового житла для внутрішньо переміщених осіб.

Варто зазначити, що у період з червня по ранок 21 серпня 2025 року з Донецької та Дніпропетровської областей евакуйовано 52 573 людини. Ще потребують евакуації 249 086 людей, з яких: 2 026 маломобільні та 18 099 дітей. У Дніпропетровській області працює шість проміжних евакопунктів, призначених для короткочасного перебування сімей з дітьми, маломобільних груп та людей з інвалідністю. Ключовим центром є пункт у Павлограді, який щоденно приймає близько 400 людей, де надається комплексна допомога: фінансова, гуманітарна, медична, юридична та психологічна. Для зниження навантаження на Павлоград, вже запущено транзитний центр у місті Лозова на

Харківщині. Цього тижня запрацює ще один пункт у селі Волоське на Дніпропетровщині.

“Аби розвантажити пункт у Павлограді, розпочинає роботу транзитний пункт у Волоському, уже працює пункт у Лозовій на Харківщині. Ми докладасмо всіх зусиль, щоб евакуйовані люди з небезпечних регіонів чітко розуміли, куди вони прямують, і не затримувалися в пунктах транзиту довше, ніж на добу,” — пояснює заступник Міністра розвитку громад і територій Олексій Рябикін.

22.08.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/denys-ulyutin-vidvidav-z-robochym-vizytom-dnipropetrovshchynu>

Денис Улютін відвідав з робочим візитом Дніпропетровщину

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності Денис Улютін відвідав з робочим візитом Дніпропетровщину. Мета — почути реальні потреби соціальної сфери, ВПО та галузі протезування, щоб напрацювати якісні зміни в інтересах людей. А також перейняти успішний досвід для масштабування на рівні держави.

«На регіональному рівні можна побачити «білі плями» державної політики. Саме тому ми сьогодні на Дніпропетровщині — спілкуємося з людьми та переймаємо успішний досвід соціальних послуг, зокрема для ВПО, а також забезпечення якісної реабілітації», — наголосив Денис Улютін.

Міністр зустрівся з Головою Дніпропетровської ОВА Сергієм Лисаком, щоб обговорити виклики, перед якими зараз стоїть регіон.

«З початком повномасштабної війни Дніпропетровщина стала, у тому числі, й соціальним хабом. Ми стикнулися з низкою викликів. Прийняли сотні тисяч переселенців з інших регіонів. Евакуація також знадобилася мешканцям прифронтових громад нашої області. З великим навантаженням стикнулася медична система. Потрібно було розвивати й мережу реабілітаційних закладів. А ще в пріоритет ми поставили підтримку ветеранів. Дякую Президенту, Уряду, міжнародним партнерам. Всім, хто допомагає впоратися», — зазначив Сергій Лисак.

У рамках візиту Денис Улютін відвідав Superhumans Center — провідний український центр військової травми, де надають безоплатну сучасну допомогу дорослим і дітям — протезування, реконструктивна хірургія, відновлення слуху, реабілітація, психологічна підтримка та соціальна інтеграція.

Міністр також побував на Дніпропетровському експериментальному протезно-ортопедичному підприємстві з власним сучасним реабілітаційним центром, де люди з інвалідністю отримують не тільки протезування, а й якісну реабілітацію.

Очільник Мінсоцполітики відвідав сервісний центр Головного управління Пенсійного фонду України у Дніпрі, який надає людям з регіону необхідні соціальні послуги. А також поспілкувався з медичними працівниками та пацієнтами Міської клінічної лікарні №4 та зазначив, що Дніпропетровщина є одним із регіонів, де формується сучасна система відновлення — від протезування та фізичної реабілітації до психологічної підтримки.

«Дніпропетровщина стала прихистком для сотень тисяч українців, які втратили свої домівки через війну. Наш спільний обов'язок — щоб кожна людина отримувала тут необхідну підтримку і відновлення», — підсумував Міністр.

22.08.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/u-dnipri-vidkryvsya-pershyy-u-misti-tsent-r-zhyttyestiykosti>

У Дніпрі відкрився перший у місті Центр життєстійкості

22 серпня у Дніпрі відкрився Центр життєстійкості - перший подібний простір у місті, створений спільними зусиллями релокованих громад Донеччини – Покровської міської військової адміністрації та Маріупольської міської ради. Центр є частиною масштабного проєкту Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України та реалізується в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» Першої леді України Олени Зеленської.

У 2025 році Центри життєстійкості вже підтримали понад 106 тисяч людей. Тут українці отримують психологічну допомогу, вирішують соціальні питання та долучаються до волонтерських активностей у громадах.

«Для Міністерства це - новий стандарт соціальної послуги: замість тимчасової допомоги ми формуємо мережу просторів, які зміцнюють громади і створюють умови для відновлення. Сама концепція походить з назви - як повернути впевненість людей у завтрашньому дні, яким чином надати той рівень послуг, щоб людина розуміла, що може повернутися до соціального й економічного життя та вірити в майбутнє. Дякую усім, хто зробив усе, щоб цей Центр з'явився - Маріупольській та Покровській громадам, а також Дніпру за те, що втілили це», - зазначив міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улюгін.

Центр життєстійкості розташований за адресою на базі соціального житла «ЯМаріуполь. Затишок», де проживають десятки українських родин із тимчасово окупованих територій.

Тут переселенці та місцеві жителі можуть отримати безоплатну психологічну та соціальну підтримку: індивідуальні та сімейні консультації,

групові заняття, соціальний супровід, допомогу у відновленні документів і реалізації прав ВПО.

У Центрі впроваджуються доказові міжнародні програми «Самодопомога Плюс» (ВООЗ) та «Батьківство без стресу» (ЮНІСЕФ), а також працюють групи підтримки для ветеранів і ветеранок, родин військовослужбовців, людей, чії близькі зникли безвісти, людей старшого віку.

«Для нас цей проєкт доводить, що тільки разом, підтримуючи одне одного, ми вистіймо і зможемо побудувати нове майбутнє, як для окремої родини, так й для всієї України», - підкреслив міський голова Маріуполя Вадим Бойченко.

Центр розпочав свою роботу у червні 2024 року у Покровську, але через безпекову ситуацію призупинив свою діяльність. Після релокації громади та пошуку нового приміщення простір відновив свою діяльність.

Команду Центру життєстійкості складають 7 фахівців: соціальний менеджер, троє фахівців із соціальної роботи та троє психологів, які пройшли спеціалізовані навчання, організовані за підтримки ЮНІСЕФ і ВООЗ.

За словами Олександра Слобожана, виконавчого директора Асоціації міст України, Центр життєстійкості на базі соціального життя - це дім для тих родин, які його втратили, а також унікальна можливість мати поруч фахову психологічну підтримку та кваліфікованих спеціалістів, здатних зарадити у стресових ситуаціях.

Під час відкриття 35 сімей отримали житлові сертифікати. Усього простір вміщатиме 192 родини. Це вже четвертий об'єкт, реалізований за програмою Маріупольської міської ради, що передбачає реновацію приміщень під комфортне соціальне житло. Його отримують найуразливіші категорії ВПО: родини військовослужбовців та військовополонених, сім'ї з дітьми, особи з інвалідністю, літні люди та інші.

Сам Центр життєстійкості відкритий для всіх категорій населення. Його мета - допомогти людям долати наслідки війни, адаптуватися до нових умов, відновлювати внутрішню рівновагу та будувати стійкість на майбутнє.

20.08.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/minfin-u-druhomu-chytanni-verkhovna-rada-pidtrymala-zakonoproekt-pro-zbilshennia-neviiskovykh-vydatkiv-biudzhetu>
Мінфін: У другому читанні Верховна Рада підтримала законопроект про збільшення невійськових видатків бюджету

Верховна Рада України ухвалила в другому читанні законопроект №13439-3, за який проголосували 229 народних депутатів. Документ передбачає перерозподіл коштів державного бюджету з акцентом на

пріоритетні невійськові напрями – охорону здоров'я, освіту, підтримку ветеранів та внутрішньо переміщених осіб.

Основні напрями додаткового фінансування:

- +25,8 млрд грн – поповнення резервного фонду державного бюджету для покриття непередбачуваних військових і гуманітарних потреб.
- +4,3 млрд грн для цифрового розвитку, з яких:
 - 1,4 млрд грн – на закупівлю спеціальної техніки, дронів та обладнання для тестування в бойових умовах;
 - 2,8 млрд грн – на грантову підтримку виробників у сфері defense tech.
- +4,6 млрд грн – на харчування учнів 1–4 класів у всіх областях та учнів 5-11 класів у прифронтових територіях.
- +3,2 млрд грн – на закупівлю лікарських засобів для лікування онкологічних хворих, пацієнтів із рідкісними орфаними захворюваннями, гепатитами, гемофілією тощо. Також закладено кошти на лікування дітей із м'язовою дистрофією Дюшена.
- +1,5 млрд грн – субвенція місцевим бюджетам для розвитку мережі військових ліцеїв.
- +1,2 млрд грн – підтримка ветеранів війни та їхніх родин (грошова допомога, компенсації за страховими полісами).

Окрему увагу приділено підтримці ВПО:

- 1 млрд грн – спрямовано на будівництво або реконструкцію житла для внутрішньо переміщених осіб;
- також передбачено можливість використання органами місцевого самоврядування вільних залишків коштів для придбання житла або надання пільгових кредитів ВПО.

Джерела фінансування:

- скорочення інших невійськових видатків на 35,4 млрд грн, з яких 33,6 млрд грн – це зменшення витрат на обслуговування державного боргу;
- зміна порядку зарахування частини податку на прибуток банків: 8 млрд грн буде перераховано з бюджету м. Києва до загального фонду державного бюджету.

Закон набуде чинності після підпису Президента України Володимира Зеленського.

19.08.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/viziti-do-misc-timchasovogo-prozhivannya-vnutrishno-peremishchenih-osib-v-selishchi-dobrovelichkivka-ta-seli-novolutkivka

Візити до місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб в селищі Добровеличківка та селі Новолутківка

Регіональним представництвом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Кіровоградській області разом з координатором із зв'язків з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Кіровоградській області здійснила моніторинговий візит до місць тимчасового проживання (МТП) для внутрішньо переміщених осіб (ВПО), розташованих на території Добровеличківської селищної ради Новоукраїнського району Кіровоградської області.

У ході візитів перевірено роботу трьох об'єктів: два МТП на базі виконавчого органу Добровеличківської селищної ради Новоукраїнського району Кіровоградської області, та МТП на базі Новолутківської філії Добровеличківського ліцею «ІНТЕЛЕКТ».

За результатами моніторингу встановлено, що умови проживання ВПО у селищі Добровеличківка Новоукраїнського району Кіровоградської області відповідають усім вимогам. Внутрішньо переміщені особи забезпечені необхідним для побуту та проживання, територія охайна й доглянута. Адміністрація співпрацює з громадськими організаціями та благодійними фондами, що дозволяє покривати нагальні потреби ВПО. Додатково для мешканців організовуються візити психологів та соціальних працівників, які проводять культурно-масові заходи, спрямовані на інтеграцію та психологічну підтримку переселенців.

Водночас під час відвідування МТП у селі Новолутківка Новоукраїнського району Кіровоградської області виявлено низку суттєвих недоліків. Приміщення ще не повністю переобладнане під потреби проживання людей, зберігаючи ознаки колишнього навчального закладу. Санітарно-гігієнічні кімнати розташовані на першому поверсі, тоді як більшість мешканців проживає на другому, що створює значні побутові труднощі. У закладі відсутні умови для маломобільних груп населення, а також не проводяться регулярні візити психологів і соціальних працівників. Окремо встановлено, що частина приміщень потребує заміни старих вікон та проведення ремонтних робіт для забезпечення належних умов проживання.

За результатами моніторингових візитів будуть підготовлені звіти з відповідними рекомендаціями.

Моніторинговий візит здійснено за допомогою Благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”» в рамках проекту «Підтримка спроможності державних установ та місцевих громад у зміцненні системи соціального захисту в Україні», що втілюється завдяки підтримці Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Місцеве самоврядування

18.08.2025

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/144417>

Від початку квітня евакуаційну підтримку у Львові отримали понад 3 тисячі людей

Про це повідомила керівниця Координаційного центру Львівщини Галина Бордун під час онлайн-засідання під головуванням Заступника Керівника Офісу Президента України Ірини Верещук.

Питання забезпечення прав і свобод ВПО обговорили під час онлайн-засідання під головуванням Заступника Керівника Офісу Президента України Ірини Верещук.

Участь у зустрічі взяла й керівниця Координаційного центру Львівщини Галина Бордун, яка розповіла про ситуацію в області.

За її словами, з квітня по липень цього року найбільше людей евакуювалися саме з Донецької, Запорізької, Харківської та Херсонської областей. За цей час близько 3 000 осіб скористалися евакуаційною підтримкою у Львові. Із них 1 800 людей були вивезені в межах організованої евакуації, решта — це повторні приїзди. Усі вони отримали допомогу на Головному залізничному вокзалі Львова.

«Майже 50% людей прибувають завдяки самоевакуації: вони самі шукають шляхи виїзду та найчастіше цікавляться поселенням у приватному секторі. Інші 50% скеровуються на евакуацію обласними військовими адміністраціями зі Сходу України. При цьому пункт призначення для цих людей часто змінюється», — зазначила Галина Бордун.

Важливу роль у допомозі переселенцям відіграють районні Координаційні центри, які діють у кожному районі Львівщини. Лише за чотири місяці туди звернулися 3 093 людини. Загалом їм надали понад 5 670 послуг.

Найчастіші запити внутрішньо переміщених осіб:

- гуманітарна допомога;
- медична допомога;
- юридичні консультації та роз'яснення;
- психологічна підтримка;
- скерування до відповідних служб та громадських організацій.

18.08.2025

Волинська обласна державна адміністрація

<https://www.voladm.gov.ua/new/na-volini-obgovorili-strategichne-planuvannya-evakuaciyi-na-volin-vnutrishno-peremischenih-osib/>

В ОВА обговорили стратегічне планування евакуації на Волинь внутрішньо переміщених осіб

У Волинській обласній державній адміністрації представники міжнародних організацій взяли участь у засіданні аби обговорити проблеми й виклики прийому внутрішньо переміщених осіб, що постраждали внаслідок війни.

Як підкреслив заступник голови ОДА Роман Романюк, пріоритетним завданням на Волині залишається забезпечення гідного первинного прийому громадян на базі транзитного центру у Ковелі. Адже саме туди прибувають громадяни, які повертаються з тимчасово окупованих територій. А також висловив подяку релігійним та громадським організаціям, волонтерам, міжнародним партнерам за багаторічну підтримку.

У такий спосіб об'єднавши зусилля, ОВА спільно з міжнародними організаціями зуміють охопити ще більше родин, які потребують підтримки у такий складний час.

«У зв'язку з евакуацією, ми повинні створити місця для прийому громадян. Принагідно, ОВА спільно з райдержадміністраціями та громадами активно розпочали процес відбору приміщень у області. Проте усі вони потребують капіталовкладень та фінансової складової. Тому, вас прошу усіх долучитися до цієї соціальної ініціативи», - додав Роман Романюк.

Користуючись нагодою, заступник голови ОДА Роман Романюк нагадав про створення модульних будинків – кімнат тимчасового очікування поблизу державного пункту пропуску, які забезпечуватимуть громадян усіма необхідними комунікаціями (санвузол, душ, тощо).

Також під час засідання окреслили питання підтримки внутрішньо переміщених осіб при РВА, громадах, виїзних мобільних бригад, фахівців, які на місцях консультують ВПО та допомагають з вирішенням проблемних питань.

У ході зустрічі порушили чимало актуальних питань, що стосуються соціального захисту та життєзабезпечення ВПО. Зокрема, обговорили ситуацію із забезпеченням внутрішньо переміщених осіб місцями тимчасового проживання у регіоні.

За словами директорки обласного департаменту соціального захисту населення Оксани Гобод, на сьогодні у області зареєстровано 20 приміщень для тимчасового перебування. Наразі вільних місць – близько 100. Існують також місця на підселення та вільні кімнати.

«Плануємо до кінця вересня за допомогою благодійного фонду «Рокада» збільшити цей потенціал. Відтак, завдяки сприянню міжнародних організацій,

ми матимемо змогу віднайти ще понад 120 місць до кінця року, які слугуватимуть прихистком», - зауважила директорка обласного департаменту соціального захисту населення Оксана Гобод.

Зокрема, у межах співпраці з неурядовими організаціями заплановано:

- надання медичної допомоги на пункті пропуску «Доманове-Мокрани» за підтримки товариства «Червоний Хрест України»;
- створення транзитно – інклюзивного центру у Ковелі для осіб, які повертаються з окупованих територій або евакуйованих із зони бойових дій.
- надання усіх соціальних, психологічних та ментальних послуг для ВПО.

Як зауважила молодший офіцер з гуманітарних питань УКГС ООН Аніта Рудик, важливо не лише забезпечити базові умови для ВПО, а й створити передумови для інтеграції для кожної людини, яка через війну втратила своє житло.

На Волині триває активна комунікація та співпраця з територіальними громадами на чолі з благодійними фондами та міжнародними організаціями задля створення комфортних умов для ВПО.

Для координації роботи у цьому напрямі в області продовжують акумулювати допомогу, систематизувати дані та збирати потребу спільно з територіальними громадами, медиками та прикордонною службою України.

19.08.2025

Кіровоградська обласна військова адміністрація

<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/kirovogradschina-gotova-i-nadali-prijmati-vnutrishno-peremischenih-osib-iz-prifrontovih-teritorij>

Кіровоградщина готова і надалі приймати внутрішньо переміщених осіб із прифронтових територій

Про це стало відомо під час наради з питань належного забезпечення місць тимчасового проживання ВПО, яку провела заступниця начальника Кіровоградської ОВА Катерина Колтунова.

З початку повномасштабного вторгнення на територію області прибуло понад 186 тисяч внутрішньо переміщених осіб з інших регіонів. Нині в області обліковуються майже 82,4 тисячі переселенців, з них 75,7 тисячі – ті, хто вимушено залишив домівки після 24 лютого 2022 року. Лише за останній тиждень (з 7 по 14 серпня 2025 року) на облік взято 213 осіб, які прибули з Донецької області.

Для розміщення ВПО у 31 громаді області визначено 76 об'єктів тимчасового проживання на 2797 ліжко-місць. Станом на сьогодні вільними залишаються 214 місць. Це, як правило, колишні заклади освіти або ФАПів, які громади облаштовують відповідно до вимог.

Місця тимчасового проживання забезпечені побутовою технікою та меблями, для гарячого водопостачання встановлено бойлери. За рахунок бюджетів громад проводяться ремонтні роботи та благоустрій території.

Водночас, Катерина Колтунова наголосила, що громади потребують допомоги партнерів – благодійних організацій, Червоного Хреста, міжнародних структур, зокрема у забезпеченні додаткових ліжко-місць для маломобільних осіб і в наданні гуманітарної допомоги.

"Кіровоградщина вже має досвід прийому евакуйованого населення. Прийом громадян із зони бойових дій триває", - наголосила заступниця начальника ОВА.

21.08.2025

Дніпровська міська рада

<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/75882/garna-dopomoga-u-produktovih-naborah-e-vse-neobhidne-dlya-povnocinnogo-racionu-vdyachni-mistu-za-pidtrimku-vimusheni-pereselenci-pro-dopomogu-yaku-bezkoshtovno-otrimuyut-u-dnipri>

«Гарна допомога. У продуктових наборах є все необхідне для повноцінного раціону. Вдячні місту за підтримку», — вимушені переселенці про допомогу, яку безкоштовно отримують у Дніпрі

У Дніпрі з ініціативи міського голови Бориса Філатова вимушені переселенці продовжують щомісяця отримувати безкоштовні набори продуктів харчування. Придбані вони коштом міського бюджету. Серед іншого, у них — страви з м'ясом, консерви, різні каші, смаколики, чай тощо.

Щомісячно отримувати таку допомогу від міста можуть внутрішньо переміщені особи, зареєстровані у Дніпрі після 24 лютого 2022 року. Вони мають мешкати у місцях тимчасового компактного проживання (МТКП) та належати до однієї з наступних категорій: особи похилого віку; особи з інвалідністю; матері з дітьми; законні представники, що супроводжують дитину, недієздатну особу або дієздатність якої обмежена; діти віком від 3-х до 18 років. Люди, які перемістилися до Дніпра та вперше звернулися для отримання довідки ВПО, проживають у МТКП, але не належать до зазначених категорій, отримують набір продуктів харчування одноразово.

Також набори продуктів харчування отримують особи з числа ВПО, які перебувають у складних життєвих обставинах та отримують соціальні послуги Дніпровського міського центру соціальних служб. Одна з таких – Людмила Симфонова з Донеччини, яка мешкає у Дніпрі з грудня 2024-го.

«Це вже вдруге ми отримуємо продуктовий набір. У мене невелика родина – я та мій неповнолітній син. Дуже подобається, що продукти збалансовані та зручні для приготування. Є каші з овочами та м'ясом, консерви, солодощі. Синові найбільше смакують джем і каші. Такого набору нам вистачає майже на місяць. Крім цього, ми отримуємо ще й психологічну

підтримку в центрі, що для нас дуже важливо. Окремо хочу подякувати його працівникам – тут завжди зустрічають із посмішкою та готовністю допомогти», — розповіла пані Людмила.

Юлія Шишман теж сьогодні отримала продуктові набори. Жінка родом з Херсона, а нині теж мешкає у Дніпрі і отримує послуги у міському центрі соціальних служб.

«Це вже втретє ми отримуємо такі набори від міста — три набори на сім'ю. У них все смачне — страви з м'ясом, поживні каші. Дітям дуже подобаються смаколики. Такого набору вистачає десь приблизно на 3-4 тижні. У центрі соціальних служб діткам моїм надають психологічну допомогу, а також вони відвідують додатково заняття щодо розвитку дітей. Вдячні місту за таку підтримку і допомогу у непрості часи», — каже пані Юлія.

За словами керівниці денного відділення для ветеранів та членів їхніх родин Дніпровського міського центру соціальних служб Ольги Кохан, набори продуктів для переселенців – це лише одна з форм підтримки.

«Набори видаються щомісячно на підставі письмової заяви. Родина може отримувати допомогу впродовж трьох місяців поспіль, якщо є потреба. Сьогодні ми плануємо видати 61 набір, від початку року – вже більше ніж 480. Торік загалом надали 715 таких наборів. Але ми не обмежуємося лише продовольчою допомогою. Для ВПО у центрі діють й інші соціальні послуги – соціальний супровід, можливість брати участь у різних заходах та програмах, які ми організовуємо у районах міста», — підкреслила Ольга Кохан.

Дніпро таку безкоштовну допомогу переселенцям надає з березня 2024 року.

«У 2024-му видано понад 10 900 наборів, у 2025-му вже більше ніж 8 800. Тільки у серпні буде видано ВПО понад 1 650 наборів продуктів харчування», — зазначила головна спеціалістка департаменту соціальної політики Дніпровської міської ради Юлія Кузьменко.

20.08.2025

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/v-ukraini-tryvaie-inventaryzatsiia-zhytla-dlia-vpo-komisii-vzhe-obstezhyly-ponad-pivtysiachi-budivel-i-prymishchen>

В Україні триває інвентаризація житла для ВПО: комісії вже обстежили понад півтисячі будівель і приміщень

В Одесі відбувся воркшоп за участю в. о. директора департаменту розвитку громад та територій, дорожнього, житлово-комунального господарства, містобудування та архітектури ОДА Романа Дунича та заступника голови Івано-Франківської РВА Олександра Попадинця, де обговорили перші результати всеукраїнської інвентаризації та реалізацію

Закону № 4080-IX. У заході взяла участь заступниця Міністра розвитку громад та територій Наталія Козловська.

Інвентаризація проходить в рамках Закону № 4080-IX, який визначає додаткові механізми забезпечення внутрішньо переміщених людей житлом.

Серед основних труднощів - відсутність документів на окремі будівлі та відмова власників від обстеження. Тому надалі плануються зміни до закону, щоб спростити роботу комісій.

«Закон № 4080-IX – це важливий елемент системної житлової політики. Від ефективності роботи комісій залежить, як швидко виявлені будівлі можна буде перетворити на безпечні та придатні для проживання домівки», – зазначила Наталія Козловська

Воркшоп організувала Тимчасова спецкомісія Верховної Ради з питань захисту майнових та немайнових прав ВПО.

20.08.2025

Закарпатська обласна державна адміністрація

<https://carpathia.gov.ua/news/zakarpattia-onovylo-ta-dopovnylo-informatsiinyi-dovidnyk-dlia-vpo>

Закарпаття оновило та доповнило інформаційний довідник для ВПО

Він містить актуальний перелік понад 100 локацій для тимчасового проживання з адресами, описом, фото приміщень та контактами відповідальних осіб.

Також у довіднику подано інформацію про права вимушених переселенців, роботу обласної гарячої лінії, підрозділів соціального захисту, Пенсійного фонду, ЦНАП та контакти рад з питань ВПО.

Крім цього, відтепер є інструкції, як оформити статус внутрішньо переміщеної особи, зарахувати дитину до закладу освіти, отримати медичну допомогу, а також корисні поради щодо працевлаштування, інформація для осіб з інвалідністю та постраждалих від торгівлі людьми.

Довідник спільно розробили департамент соціального захисту населення ОВА та Закарпатський обласний центр соціальних служб.

Завантажити його можна за посиланням:

<https://zaksoc.gov.ua/uploads/files/Informacijnij-dovidnik-dla-VPO.pdf>.

Нагадаємо, саме Закарпаття стало першим регіоном в Україні, де підготували таку пам'ятку для ВПО – її першу версію презентували в червні 2024 року.

21.08.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/oseredky-pidtrymky-z-bakhmutom-u-sertsy-dbaiut-ta-pikluiutsia-pro-meshkantsiv-donechchyny>

Осередки підтримки «З Бахмутом у серці» dbaють та піклуються про мешканців Донецчини

Осередки підтримки мешканців Бахмутської міської громади «З Бахмутом у серці», утворені для підтримки ВПО, стали важливими острівками порятунку для тих, хто через війну опинився в складних життєвих обставинах, вимушений інтегруватися в нове середовище, втратив домівку та роботу, потребує тепла і уваги.

Осередки підтримки працюють у Києві, Дніпрі, Жовтих Водах, Кривому Розі, Полтаві, Одесі, Харкові, Чернігові, Львові, Кропивницькому та Кам'янець-Подільському, в яких обслуговують близько 32,8 тис. мешканців Донецчини (14,8 тисячі родин, в яких 6,5 тис. дітей), які через війну вимушені інтегруватися в нове середовище.

У локаціях надається широкий спектр послуг, зокрема: гуманітарна допомога, консультації з соціальних, адміністративних, юридичних питань, медична підтримка, проводяться освітні та культурні заходи.

Крім того, у центрах підтримки регулярно здійснюються виїзні прийоми фахівців відділу надання адміністративних послуг Бахмутської міської ради (ЦНАП), управління соціального захисту населення, управління освіти, Слов'янсько-Бахмутського управління Краматорської філії та Покровської філії Донецького обласного центру зайнятості, Пенсійного фонду України, Бахмутської окружної прокуратури, КП «Бахмутське бюро технічної інвентаризації», а також проводяться різноманітні заходи для дітей та родин, творчі, корекційні заняття, майстер-класи та інше.

В осередках підтримки працює «гаряча лінія», створено телеграм-канали для постійного контакту з мешканцями, оперативного реагування на потреби та забезпечення життєдіяльності переміщених осіб, надання довідково-консультативної допомоги з усіх питань. Через ці канали зв'язку та безпосередньо під час відвідування здійснюється моніторинг та збирання відомостей щодо потреб ВПО.

Також здійснюється робота у напрямку освітнього та культурного розвитку. До роботи осередків підтримки залучаються фахівці та педагоги закладів освіти та культури Бахмутської міської ради, які проводять масові розважальні інтерактивні, патріотичні заходи, розвиткові заняття.

Фахівці осередків постійно прагнуть до позитивних змін та удосконалюють роботу, розширюють коло партнерів для досягнення спільної мети - допомоги населенню в умовах евакуації.

З початку повномасштабного вторгнення Бахмутською міською військовою адміністрацією та Бахмутською міською радою укладено 29

меморандумів/договорів з іншими громадами / районами Донецької та інших областей про співпрацю щодо обслуговування та підтримки бахмутян в більш безпечних регіонах України.

Завдяки підтримці міжнародних, громадських організацій та об'єднань (усього 107, серед яких 30 міжнародних), осередки підтримки з початку року надали різноманітну гуманітарну допомогу переселенцям, а саме:

- 31456 наборів продовольчих товарів;
- 10894 одиниць непродовольчих товарів (гігієнічні набори, побутова хімія, комплект одягу та взуття, набори посуду, постільної білизни, ковдри, подушки, матраци, обігрівачі, соляні лампи, канцелярські набори, пауербанки тощо);
- 21181 одиницю медичних та інших товарів (набори, памперси дитячі та дорослі, ліки, пелюшки для дорослих, урологічні прокладки, милиці, ходунки, інвалідні візки, іграшки тощо).

Окрім гуманітарної допомоги евакуйовані мешканці Донецької області отримали в осередках підтримки широкий спектр послуг:

- 356 консультацій із соціальних питань, питань пенсійного забезпечення та працевлаштування;
- 140 консультацій з юридичних питань, надання правової допомоги;
- 62 консультації щодо медичної допомоги, лікування, обстеження;
- 137 консультацій з ментального здоров'я;
- 328 освітніх, навчальних та мотиваційних заходів;
- 322 культурно-розважальних заходів;
- 98 спортивних заходів.

Осередки підтримки - це більше ніж гуманітарний центр. Для мешканців Донеччини – це місце сили, місце де їх завжди чекають, та приклад ефективної взаємодії влади, громадських ініціатив та міжнародних партнерів, які спільними зусиллями працюють над підтримкою людей, що постраждали від війни.

22.08.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/u-khabakh-donechchyny-rozpochaly-sviatkuvaty-den-derzhavnoho-praporu-ta-den-nezalezhnosti-ukrainy>

У хабах Донеччини розпочали святкувати День Державного Прапора та День Незалежності України

Напередодні головних державних свят - Дня Державного Прапора України та Дня Незалежності України, які є символами єдності, незламності, стійкості, свободи, самовідданості і хоробрості українського народу, гуманітарні хаби / центри, які утворені для мешканців Донецької області в безпечних регіонах України, розпочали проводити цікаві патріотичні заходи

для дітей та дорослих, що сприяють формуванню української національної ідентичності.

Культурний простір Торецької громади у Хмельницькому провів годину державності «У мирі й любові живи, Україно!», вікторину «Моя єдина Україна», де діти із захопленням поринули в історію, дізнаючись про важливі етапи становлення незалежності. У гуманітарному просторі Торецької громади в Києві відбувся пізнавальний захід «Прапор свій здіймаймо гордо», під час якого учасники дізналися про витоки та становлення українського державного символу, його значення у боротьбі за незалежність та роль у сучасному житті країни.

У центрі підтримки ВПО Маріупольського району «Серце Сходу» у Львові відбувся творчий захід, де діти мали змогу виявити любов до Батьківщини та її символів у творчості, а кожен малюнок став яскравим свідченням патріотизму.

Завдяки співпраці Консультативно-координаційного центру підтримки населення «Бахмутський район єднає» з місцевим Центром життєстійкості у Вінниці відбувся майстер-клас з виготовлення ляльки-мотанки, яка символізує зв'язок між минулим, теперішнім та майбутнім, передаючи мудрість та досвід попередніх поколінь.

На базі центру підтримки ВПО Волноваського району «Пліч-о-пліч» в Одесі відбувся конкурс дитячих малюнків та виставка під назвою «Наші неймовірні рукодільниці». У кожному малюнку – щирість і талант, віра у світле майбутнє України.

У гуманітарному хабі Мар'їнської міської військової адміністрації у Жовтих Водах проведена патріотична година творчого дозвілля «Жовто-синій колір свободи», гравікон «День народження Прапора України», відбувся захід із виготовлення оберегів, які є добрими символами - захисниками (вишитий рушник, вишита сорочка, писанка, лялька, віночок, калина, верба, лелека - без них важко уявити нашу Україну).

Центрами підтримки ВПО «ЯМаріуполь» організовані тематичні фотозони та теплі зустрічі, патріотичні заходи у бібліотеках.

23.08.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/tsentr-zhyttestiikosti-zapratsiuvav-u-dnipri-na-bazi-sotsialnoho-zhytla-dlia-mariupoltsiv>

Центр життєстійкості запрацював у Дніпрі на базі соціального житла для маріупольців

На базі соціального житла для маріупольців у місті Дніпро почав свою роботу Центр життєстійкості.

Центр створено для надання комплексної психосоціальної підтримки населенню, яка спрямована на подолання стресу, зміцнення ментального здоров'я та формування життєстійкості.

Мета – допомогти людям впоратися з наслідками війни, розкрити свій внутрішній потенціал, навчитися ефективно взаємодіяти в суспільстві та створювати власне благополучне життя, незважаючи на травматичний досвід. Програма життєстійкості стала невід'ємною частиною Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», ініційованою Першою леді України Оленою Зеленською.

Участь у відкритті Центру взяли Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін, заступник голови Донецької облдержадміністрації Ігор Бойко, представники Маріупольської міської ради та Покровської міської військової адміністрації, а також представники влади Дніпра та міжнародні партнери.

Денис Улютін наголосив, для міністерства це новий стандарт соціальної послуги: замість тимчасової допомоги формується мережа просторів, які зміцнюють громади і створюють умови для відновлення.

«Сама концепція походить з назви - як повернути впевненість людей у завтрашньому дні, яким чином надати той рівень послуг, щоб людина розуміла, що може повернутися до соціального й економічного життя та вірити в майбутнє. Дякую усім, хто зробив усе, щоб цей Центр з'явився, - Маріупольській та Покровській громадам, а також Дніпру за те, що втілили це», — зазначив Міністр.

Начальник Покровської міської військової адміністрації Сергій Добряк відзначив, що це ще один важливий сервіс, який відкривають релоковані громади Донеччини в Дніпрі, який допоможе об'єднати переселенців. А виконавчий директор Асоціації міст України Олександр Слобожан наголосив, що подібні центри й соціальне житло стали можливими завдяки співпраці громад, підтримці центральної та регіональної влади й участі соціально відповідального бізнесу.

Разом з відкриттям Центру відбулась видача житлових сертифікатів для заселення у соціальне житло 36 родин, які належать до вразливих категорій ВПО. Серед них – сім'ї військових та військовополонених, родини з дітьми, сім'ї, де є особи та діти з інвалідністю.

Проект «ЯМаріуполь.Житло» забезпечує переселенців Маріуполя доступним житлом, є успішним прикладом міжнародної співпраці. Він реалізується Маріупольською міською радою у партнерстві з Урядом Франції, Міжнародною організацією з міграції (МОМ), УВКБ ООН та благодійними організаціями.

Загалом створено чотири об'єкти соціального житла у Києві та Дніпрі для понад 1300 переселенців. Ремонтні роботи тривають у Запоріжжі, Кропивницькому та Чернівцях.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

20.08.2025

Polskie Radio S.A.

<https://www.polskieradio.pl/398/7856/Artykul/3567909,%D0%B4%D0%B>

E-35-

%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D1%85-%D1%83%D1%87%D0%BD%D1%96%D0%B2-%D0%B7%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%8E%D1%82%D1%8C-%D1%96%D0%B7-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97-%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B8-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8

До 35% українських учнів зникають із польської системи освіти

Багато українських учнів, особливо ті, хто навчається у 3, 4 класах середньої школи, не продовжують навчання до закінчення школи. Згідно зі звітом про іноземних учнів у польських школах до 35% цих учнів зникають із системи освіти.

Про це йдеться у звіті «Іноземні учні в польських школах у 2024/2025 навчальному році», який був підготовлений Центром громадянської освіти у співпраці з Міжнародним комітетом порятунку Польщі (IRC). Він базується на аналізі даних, зібраних в Освітній інформаційній системі (SIO), базах даних Інституту соціального страхування (ZUS) та реєстрі PESEL UKR.

Автори звіту зазначають, що запровадження обов'язкового навчання для дітей-біженців з України призвело до збільшення кількості учнів у школах приблизно на 14 000. Як повідомляють, це значно нижче, ніж очікували в Міністерстві національної освіти.

Згідно з даними PESEL UKR у Польщі проживає 364 500 біженців шкільного віку з України. У документі зазначено, що база даних PESEL UKR, ймовірно, є завищеною, оскільки біженці, які виїжджають з Польщі до інших країн Шенгенської зони, не знімаються з реєстрації автоматично.

Центр громадянської освіти вказує, що кількість учнів-біженців з України у середніх школах зростає з року в рік, але дані показують, що багато учнів не продовжують навчання до закінчення школи.

Автори звіту зазначають, що не знаємо, що відбувається з цими дітьми. Їхня ситуація потребує термінового розслідування. Малоімовірно, що ці молоді люди покидають країну. Якщо вони залишаються поза системою освіти до 18 років, вони втрачають можливість отримати освіту, яка дозволить їм знайти своє місце на ринку праці та вивчити польську мову, що має вирішальне значення для їхньої інтеграції в польське суспільство.

22.08.2025

Polskie Radio S.A.

<https://www.polskieradio.pl/398/7857/Artykul/3568745,%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96-%D0%B1%D1%96%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96-%D0%B2-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D1%89%D1%96-%D1%82%D0%B0-%D0%BC%D0%B0%D0%B9%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%BD%D1%94-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8-%D0%B2-%D1%94%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D1%96-%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B8-%D0%B9-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BC%D0%BA%D0%B0>

Українські біженці в Польщі та майбутнє України в Європі: виклики й підтримка

Поточні події та ситуації українських мігрантів у Польщі. Виклики, з якими стикаються біженці, а також стійкість громадянського суспільства. Ми говорили про поточну позицію Європи та громадян щодо ситуації в Україні, особливо після переговорів у Вашингтоні. Якими будуть наступні кроки? Чи будуть українці добре сприйматися в Польщі? Обговорювалася необхідність стратегічного мислення в контексті майбутнього України в Європі та значення міжнародної підтримки для подальшого розвитку країни. Про це у програмі «Тема дня» розповів Рох Дунін-Вонсович, професор і соціолог із Лондонського університетського коледжу

Міжнародна роль Польщі у підтримці України, відсутність Варшави на ключових переговорах у Вашингтоні та наслідки цього для польсько-українських відносин. Також про зміну ставлення Європи й США до війни, виклики українських біженців та перспективи інтеграції України до ЄС говоримо з гостем програми «Тема дня» — Рохом Дуніним-Вонсовичем.

– Поговорімо про соціальні наслідки та відносини між державами-членами. Які перспективи має Україна, особливо після переговорів у Вашингтоні та зустрічей Трампа і Путіна на Алясці? Почнімо також із відсутності Польщі на цих заходах, зокрема у Вашингтоні. Чи вплине це на нинішню ситуацію в Польщі та на її позиції в міжнародних відносинах? Чи все ж Польща лишається важливим гравцем у цих процесах?

– Якщо абстрагуватися від внутрішньої політичної динаміки в Польщі, то проблема очевидна з геополітичної точки зору. Польща — єдина країна, яка межує і з Україною, і з Білоруссю, і з Російською Федерацією. Вона є фронтовою державою, без якої допомога Україні від самого початку була б неможливою. Йдеться і про військову підтримку (згадаймо транзитний аеропорт у Жешуві), і про гуманітарну — Польща прийняла понад мільйон українських біженців у 2022 році та стала транзитною територією для ще майже 10 мільйонів людей.

Крім того, саме через Польщу в Україну надходила допомога на розвиток — раніше здебільшого з США, тепер значною мірою з ЄС та Великої Британії. Відсутність Польщі у Вашингтоні дозволила американським політичним колам ніби «забути» про її ключову роль. Це негативно позначається як на геополітичній позиції Польщі, так і на польсько-українських відносинах: виникає відчуття, що голос Варшави часто ігнорується і українськими партнерами, і західними союзниками. Це створює додаткову напруженість у політичній атмосфері.

— Хто ж тоді відповідальний за відсутність Польщі? Чи можна сказати, що це вина Сполучених Штатів, які організовували зустріч? Можливо, тут роль відіграв і Дональд Трамп, який вирішував, кого запросити. Хоча є і позитивна новина: у вересні Кароль Навроцький матиме зустріч із Трампом. Але якщо перейти від безпекової тематики до української перспективи, як українці нині сприймають Європейський Союз та його допомогу? Ви ж часто буваєте в Києві й бачите ці настрої безпосередньо.

— Це, безумовно, питання, яке передусім лежить на польській дипломатії. Адже країни на кшталт Фінляндії здатні «битися вище своїх можливостей» і добиватися присутності за столом переговорів. Польща теж повинна діяти так само. Якщо ж говорити про сприйняття з боку України, то я більше звернув би увагу на громадянське суспільство, ніж на урядові структури. Тут ми бачимо еволюцію. На початку війни саме сусідні держави — Польща, Чехія, Литва — виявили найбільшу солідарність, тоді як Західна Європа ще вагалася, як реагувати на повномасштабне вторгнення 2022 року. Потім на перший план вийшли США під керівництвом Джо Байдена.

Однак, у 2023–2024 роках американська допомога, хоч і тривала, була недостатньою: як казали в Києві, вона дозволяла Україні «боротися з однією зав'язаною рукою» — виживати, а не перемагати. У цей період Німеччина стала головним адвокатом України в Європі, і її підтримка була ключовою. Відтак українське громадянське суспільство почало шукати нових союзів за кордоном.

Нині ми спостерігаємо позитивний момент — посилення європейської єдності. У Вашингтоні були присутні президент Єврокомісії Урсула фон дер Ляйєн, прем'єр-міністри Італії та Великої Британії, канцлер Німеччини, президент Франції, президент Фінляндії. Це показує, що йдеться не лише про ЄС, а про Європу загалом. Велика Британія послідовно підтримує Україну й відіграє помітну роль у координації зі США. Згадати можна і зустріч у лютому в Овальному кабінеті, де президент Зеленський отримав важливий сигнал підтримки, зокрема й від віцепрезидента Джей Ді Венса.

Отже, ми бачимо формування європейської та трансатлантичної солідарності. Хотілося б, аби вона збереглася надовго, без поділів і змагань, хто допоміг більше. Адже попереду — завершення війни та відбудова України. А відновлення країни неможливе без інтеграції до ЄС у середньостроковій перспективі. Тому європейський напрямок розвитку — як для України, так і

для самої Європи — є стратегічно вигідним для всіх. І якщо ця єдність збережеться, то результати будуть позитивними.

22.08.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/ukra%d1%97na-planueh-viznachiti-termin-protyagom-yakogo-choloviki-matimut-pravo-perebuvati-za-kordonom-pid-chas-voehnnogo-stanu/>

Україна планує визначити термін, протягом якого чоловіки матимуть право перебувати за кордоном під час воєнного стану

Кабінет міністрів запропонував запровадити покарання для військовозобов'язаних чоловіків, які перебувають за кордоном понад визначений термін. Однак термін поки не озвучили.

Уряд погодив законопроект, згідно з яким прикордонній службі буде передано всі справи за незаконний перетин кордону. Зокрема надійшла пропозиція доповнити статтю 332 Кримінального кодексу – незаконне переправлення осіб через кордон отримує обтяжуючу обставину, якщо відбувається умови воєнного стану.

Також нові положення встановлюватимуть кримінальну відповідальність за:

- незаконний виїзд за кордон (поза пунктами пропуску, в умовах воєнного стану);
- пошкодження чи знищення прикордонної інфраструктури;
- порушення встановленого терміну перебування за кордоном.

Останній пункт стосується призовників та військовозобов'язаних. Таким чином Верховній Раді пропонують встановити термін, протягом якого військовозобов'язані матимуть право перебувати за межами України, а також запровадити кримінальну відповідальність за перевищення даного терміну.

19.08.2025

НАШ ВИБІР

<https://naszwybir.pl/dajdzhest-11/>

Антиукраїнські маніпуляції та фейки у Польщі та Словаччині. Дайджест новин

У польських соціальних мережах поширюють фейк про соціальне житло лише для українців, словацький політик стверджує, що міжнародна спільнота не закликала до миру в Україні, а у Чехії напередодні виборів збільшується кількість маніпуляцій навколо українців. У новому випуску дайджесту спростовуємо головні дезінформаційні наративи останнього тижня у Польщі, Чехії та Словаччині.

У Варшаві збудували соціальний будинок лише для українців? Це фейк

У польських соцмережах поширюють інформацію, нібито у Варшаві збудували соціальний будинок, де житло надають виключно українцям. Один із таких дописів у X зібрав понад 26 тис. переглядів і сотні поширень, викликавши хвилю ворожих коментарів. Допис містив посилання на YouTube-відео під назвою «Варшава. Соціальний будинок тільки для українців».

Фактчекери Konkret24 з'ясували, що ця інформація – маніпуляція. У Польщі немає «соціальних будинків» у вузькому сенсі, натомість є комунальне житло, яке надається за однаковими критеріями для всіх, незалежно від громадянства. У столичній мерії підтвердили: жоден будинок у Варшаві не будувався спеціально для біженців, а в новобудові на вул. Stolarska 6 немає жодного мешканця з України. Пріоритет отримують особи у складних життєвих обставинах, зокрема літні люди або люди з інвалідністю, а не представники певної національності.

Відео та допис у X не містять адрес, перевірених джерел чи доказів. Натомість використовуються типові техніки маніпуляції: подання неперевірених «життєвих історій», емоційно забарвлені формулювання, перебільшення та узагальнення. Чимало кадрів у ролику не мають стосунку до Варшави й можуть бути згенеровані штучним інтелектом.

Konkret24 зазначає, що акаунт у X, який поширив фейк, регулярно публікує меседжі, що збігаються з кремлівською пропагандою. Подібні наративи, спрямовані на розпалювання ворожнечі між місцевими та українськими біженцями, фіксують і в інших країнах Центральної та Східної Європи.

У Польщі поширюється фейк нібито Bolt впровадив послугу «Українець для українця»

У польських соцмережах з кінця липня поширюють скриншот нібито мобільного додатку Bolt із новою категорією перевезень – «Українець для українця» («Ukrainiec dla Ukraińca»). На зображенні ця «послуга» подана поряд із реальними опціями на кшталт «Комфорт» чи «Жінки для жінок». Один із дописів у X зібрав понад 750 тис. переглядів, а фейк поширили навіть політики з партії «Конфедерація польської корони».

Фактчекери Demagog і Konkret24 встановили, що скриншот є підробкою. Його джерелом став російськомовний TikTok-канал про роботу таксистів у Польщі, який двічі публікував відео з цим зображенням, що зібрало багато переглядів і коментарів, у тому числі з антиукраїнськими меседжами.

На підробку вказують кілька деталей: усі інші категорії в інтерфейсі підписані англійською, а ця – польською, а на самому зображенні є друкарські помилки. На офіційному сайті Bolt такої опції немає, і навіть при створенні облікового запису з українським номером вона не з'являється.

PR-менеджерка Bolt Poland Мартина Курковська підтвердила, що компанія ніколи не планувала й не запроваджувала такої категорії, закликавши користувачів не поширювати фейкову інформацію.

За словами Konkret24, метою підробки є розпалювання антипатії поляків до українців – один із типових інструментів кремлівської пропаганди.

У Чехії напередодні виборів зростає кількість маніпуляцій на українську тему

Напередодні парламентських виборів у Чехії (які відбудуться 3-4 жовтня 2025 року) тема України та українців все частіше з'являється у заявах опозиційної партії SPD (Svoboda a přímá demokracie). Зокрема, лідер партії Томіо Окамура коментує цю тему у своїх публікаціях. На його сторінках у соцмережах з'являються обіцянки «зняти українські прапори» та гасла на кшталт «чеська влада продана Україні».

Приклади дописів з офіційної сторінки Окамури у Фейсбук. Переклад напису на фото: «Чехія витратила на українських біженців майже найбільше у світі – 200 млрд крон. Гроші – чеським громадянам, жодної копійки українцям!»

11 серпня політик провів у Facebook та YouTube трансляцію Hodina pravdy («Година правди»). Серед обговорюваних тем були українські біженці. Окамура заявив, що українці нібито становлять загрозу через злочинність, і закликав до перевірки дозволів на перебування та припинення соціальних виплат. Одна з учасниць стверджувала, що українські діти мають переваги в освіті та що в окремих населених пунктах вони становлять більшість у класах. Інші критикували уряд Чехії за підтримку України та санкції проти Росії, пов'язуючи економічні труднощі з політикою ЄС.

На маніпуляції відреагував міністр сільського господарства Чехії Марек Виборний. Він опублікував у Facebook офіційну статистику, яка спростовує твердження про зростання рівня злочинності у Чехії через українців.

Приклади дописів з офіційної сторінки Окамури у Фейсбук. Переклад: «Уряд Фіали надає перевагу українцям на шкоду безпеці чеських громадян. Ми виступаємо за депортацію іноземних злочинців та перегляд перебування українців».

«Томіо Окамура та його постійна брехня і розпалювання ненависті до українців не мають нічого спільного з реальністю. За даними чеської поліції, у 2024 році рівень злочинності серед українців був таким самим, як і серед чехів – 0,65 %. Ба більше, він був нижчим за середній показник серед іноземців. Наприклад, словаки потрапляли в статистику утричі частіше. Факти говорять самі за себе», – ідеться у повідомленні, яке зібрало понад 1200 коментарів.

На цю заяву реагують також чеські медіа. Так, видання Forum24 нагадало виборцям, що риторика Окамури збігається з російськими інтересами і зазначило, що реалізація його пропозицій – закупівля газу в Росії, орієнтація на BRICS, зменшення співпраці з ЄС – може призвести до політичної та економічної ізоляції Чехії, подібної до ситуації в Угорщині чи Словаччині.

Проект співфінансується урядами Чехії, Угорщини, Польщі та Словаччини в межах грантів Вишеградської групи від Міжнародного

Вишеградського фонду. Місія фонду — підтримувати ідеї сталого регіонального співробітництва в Центральній Європі.

Проект реалізується спільно порталами «Наш вибір» (Варшава), ProUA (Прага) та «Новини зі Словаччини» (Братислава).

20.08.2025

НАШ ВИБІР

<https://naszwybir.pl/hejt-zhinky/>

Чи українки у Польщі частіше зустрічаються з хейтом ніж мігранти-чоловіки?

У польських та українських медіа з'являються публікації щодо посилення антимигрантських та антиукраїнських настроїв у Польщі. Неважко помітити, що більшість представлених у них історій людей, які зіткнулися з хейтом як в Інтернеті, так і на вулиці, це історії саме жінок.

То жінки-мігрантки банально вільніше діляться травматичним досвідом, чи дійсно частіше зустрічаються з проявами ксенофобії?

Цього літа польські медіа та соцмережі сколихнули кілька історій мігранток, які у публічному просторі зіткнулися з проявами ксенофобії. Спершу докторка Олександра Іванюк з Варшавського університету розповіла, як її та подругу образили у варшавському трамваї через розмову українською, потім журналістка Radio 357 Зоряна Вареня поділилася схожим досвідом вербального насильства – як останніми тижнями почула хейтерські коментарі на вулиці, у транспорті чи під час конференції. «Я не хотіла про це розповідати. Завжди казала, що живу у власній бульбашці. Але я дуже погано почуваюся з тим, що тепер відбувається, і з тим, яка перспектива нас очікує», – на цей пост Зоряни у Facebook відреагували понад 4 тисячі осіб, а ще 2,5 тисячі поділилися її історією.

Таких історій, на жаль, останніми місяцями стає все більше. Лише частина українців у Польщі ділиться власним прикритим досвідом у відкритих дописах, багато хто воліє залишити інформацію тільки для знайомих, аби не зіткнутися з можливими негативними реакціями. Під кожним дописом є коментарі поляків, які перепрошують за своїх співвітчизників, а також інших мігрантів, які розповідають як їх останніми місяцями чи тижнями ображали через українське походження.

Чи дійсно у Польщі все настільки погано? Чи ми просто звертаємо увагу на погане, бо такий тип контенту фаворизують соцмережі?

Хардкор і глянець

Типовий закид до журналістів, які пишуть про ксенофобію та мігрантофобію, це надмірна увага до негативних досвідів. Які, звісно, трапляються, але більшість людей-то живе нормально!

Частково це зауваження має підстави: медіа схильні розповідати виняткові історії, отже винятково негативні або винятково позитивні. Герої не

контактують з журналістами аби розповісти, як у них рутинно минув день. Тому більшість матеріалів про міграцію – це або історії успіху іноземців, які суперінтегрувалися у приймаючій країні, заробили грошей та завели друзів, або навпаки людські драми, де центральний сюжет – порушення прав людини, хейт, експлуатація. Глянець або хардкор.

При чому, як показує дослідження американської психологині др Ерін Карбон з Університету Карнегі Меллон з 2024 року, якщо між жінками і чоловіками немає істотної різниці, якщо йдеться про наміри та практику ділитися позитивним досвідом, то жінки набагато охочіше готові ділитися і діляться досвідом негативним. Жінкам це дає розраду, тоді як чоловіки переймаються через свій імідж стабільної та успішної людини.

Індивідуальний досвід може підвести. Але соціологія показує, що ставлення поляків до мігрантів, і в першу чергу – до українських трудових мігрантів та біженців – останніми роками та навіть місяцями змінилося в гірший бік. Починаючи з 2023 року соціологи фіксують постійне зростання антипатії щодо іноземців. Так, якщо навесні 2022 понад 90% опитаних поляків підтримували надання прихистку біженцям з України, то у 2023 ця підтримка знизилася до 70%, а вже у 2024 впала до 54%. Коли цього року з нагоди Міжнародного дня біженців 18 травня Ipsos розпитував поляків про їхнє ставлення до шукачів притулку, лише 32% заявили, що вони бачать позитивний вплив вимушених мігрантів на свою країну. При цьому 65% задекларували скептичне ставлення до шукачів притулку, а 48% погодилися з твердженням, що для гуманітарної міграції взагалі треба закрити кордони. І це ми ще не маємо результатів опитувань з останніх місяців, які б показали як на настрої поляків вплинула президентська кампанія, під час якої кандидати активно загравали з антибіженськими настроями.

Можна припустити, що поляки краще ставляться до трудових мігрантів (так звані *migranci przedwojenni*), адже понад 90% з них працює, вони не мають автоматичного доступу до соціальної допомоги, а до медичних послуг – лише якщо сплачують внески до NFZ. Але ні, тут все ще гірше. Команда доктора гуманітарних наук Роберта Станішевського з Варшавського університету, яка від початку повномасштабного вторгнення відстежує ставлення поляків до біженців та трудових мігрантів з України, фіксує стрімке погіршення настроїв. Якщо в індексі соціальної перцепції, що має значення від плюс 200 – дуже добре до мінус 200 – дуже погано, на початку 2023 року біженці мали рівень симпатії +114, а мігранти +76, то у червні 2025 у випадку біженців показник впав до +31, а у випадку трудових мігрантів перейшов у категорію поганого ставлення -7.

У польському публічному дискурсі з'явився та вкорінився новий тренд: якщо у 2010-ті антимігрантські настрої були пов'язані переважно з міграцією з Близького Сходу та Африки, поляки навіть правих поглядів часто погоджувалися на міграцію з так званих культурно близьких країн, в першу чергу – України, то тепер негативні герої правих політиків та соцмереж – це саме українці. Їх не звинувачують у тому, що вони забрали у поляків роботу

(типовий страх пов'язаний з міграцією); все почалося з оскаржень у «надвикористанні гостинності», до яких тепер додається «загроза польському способу життя».

При чому останнє звинувачення з'явилося саме щодо українських чоловіків.

Чи у хейту є гендер?

Дослідники не мають однозначної відповіді на запитання, чи жінки-мігрантки частіше ніж чоловіки зустрічаються з хейтом та проявами ксенофобії. У звіті Агентства ЄС з фундаментальних прав за 2023 рік зазначається, що жінки-мігрантки, особливо які належать до релігійних меншин, частіше стикаються з випадками онлайн-дискримінації та насильства, ніж чоловіки з їхніх національних груп. Але це висновки на прикладі західноєвропейських країн, чи так є у Польщі – поки не знаємо.

У 2023 Об'єднаний дослідницький центр Єврокомісії провів у шести країнах ЄС, в т.ч. Польщі, масштабне дослідження на тему, що сприяє та знеохочує людей солідаризуватися з мігрантами і біженцями. Виявилося, що загалом громадяни ЄС більше схильні до надання прихистку мігрантам, серед яких переважають жінки і діти, ніж чоловіки. З іншого боку, жінки та чоловіки зустрічаються з різним набором претензій з боку приймаючих суспільств. У випадку чоловіків, це оскарження у загрозі безпеці, публічному порядку, прямі заклики забиратися до себе додому.

Характерний приклад бачимо останніми днями, коли Польщу огорнула моральна паніка через поведінку фанатів на концерті білоруського російськомовного репера Макса Коржа. 9 серпня Корж зібрав на Національному стадіоні у Варшаві близько 70 тисяч фанатів – переважно молодих білорусів та українців, які за день до цього влаштували галасливу препаті в одному зі спальних районів столиці, а під час самого концерту вибігли у центр стадіону, штовхали один одного та охорону, мали при собі легкі наркотики. Хоча поведінка хуліганів мало чим відрізняється від польських футбольних фанатів, і кваліфікується радше як адміністративне правопорушення, прем'єр країни Дональд Туск особисто анонсував депортацію 63 осіб. Те, що один з українських фанатів прийшов на концерт з червоно-чорним прапором, додатково додало оливи до вогню, і на українських мігрантів полилися звинувачення у «схваленні геноциду УПА проти поляків». А оскільки на відео зі стадіону переважно є молоді чоловіки, то хейтування має виразні гендерні аспекти.

Польські праві, а після 2023 і польські центристи, послідовно створювали у поляків образ міграції в першу чергу як загрози. Загрози польській культурній ідентичності, «нашому способу життя», але й загрози фізичної – бунтів, бійок, неконтрольованої агресії. Кадри з Національного стадіону це ідеальна візуалізація цього наративу, який вилився не стільки у справедливую критику (що треба поважати місцеве право, за порушення мають бути наслідки), скільки у хейт: «молоді бички», «східні дикуни», «всіх вислати на фронт».

Повертаючись до згаданого дослідження Єврокомісії, у випадку демонстрації неприязні щодо жінок-мігранток, акценти інші: їх начебто не так часто випрошують за двері, але оскаржують, що вони та їхні діти перевантажують систему охорони здоров'я, освіти та соціальної допомоги. Замість «ми не хочемо вас тут бачити» – «ви для нас тягар». Саме так виглядала взимку політична дискусія щодо позбавлення українських біженок, які не платять податків у Польщі, доступу до сімейної допомоги 800 плюс на кожну дитину. Жінки-мігрантки в усьому світі нерідко зустрічаються з шеймінгом через зовнішність. Але якщо у випадку інших західних країн це, як правило, атаки на жінок, які через одяг маніфестують свою приналежність до етнічної групи або конфесії, то українок у Польщі намагаються присоромити через нібито надмірну доглянутість. Як зазначив у лютому 2025 у розмові з РАР др Станішевський з Варшавського університету, найбільш неприхильною до українських біженців соціальною групою є польки у віці 18-29, а як місце, де з'являється найбільше конфліктів, вони вказують не школу чи поліклініку, а косметичний салон.

Важливо пам'ятати, що серед українських мігрантів у Польщі більшість становлять саме жінки. За даними Національного банку Польщі, у 2024 році вони складали близько 67% усіх мігрантів, а серед біженців цей показник ще вищий – 76%. Тобто більша кількість жіночих історій у публічному просторі відображає і реальну гендерну структуру української міграції.

До того ж варто знати, що жінки-мігрантки стикаються не тільки з поганим ставленням як до «чужих», але також з проявами сексизму, мізогінії, сексуалізованим насильством. Власне це перехрестя різних вразливостей – мігрантського досвіду та гендеру – дослідники називають інтерсекційною дискримінацією, яка часто вдаряє по групі більше боляче, ніж хейт щодо місцевих жінок чи проти мігрантів-чоловіків.

Отже, наразі не можна сказати, що українки у Польщі зустрічаються з хейтом та дискримінацією частіше, ніж чоловіки. Але характер прикрих досвідів, з якими вони мають справу, є іншим. До того ж є різниця у тому, які дві групи «амортизують» цей прикрий досвід. Так, жінки частіше про нього розповідають, але вони також схильні обирати соціальну ізоляцію, тобто уникати публічного простору, якщо відчують, що атмосфера навколо стає поганою. А це, своєю чергою, погіршує їхні шанси на ринку праці: як знаємо з торішнього звіту Національного банку Польщі, гендер має більший вплив на рівень прибутків українських мігрантів, ніж час приїзду до країни, і ця різниця складає навіть 25% на некористь жінок.

22.08.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/centru-povernennya-ukrayinciv-u-chehiyi-vreshti-ne-bude-8860604>

«Центру повернення українців» у Чехії вресити не буде

План створити «хаб єдності» скасувало Міністерство внутрішніх справ Чехії через ліквідацію в Україні Міністерства національної єдності, яке мало опікуватися цим закладом.

«Неясно, хто візьметься за цей проєкт (в Україні — ред.) після ліквідації міністерства. Тому ми вирішили залишити в Празі вже наявний центр допомоги українцям, який працює вже два роки під керівництвом міжнародної організації ICMPD», — сказала Чеському радіо директорка Відділу міжнародної співпраці Міністерства внутрішніх справ Чехії Катержина Флайгова.

Чехія розраховувала на те, що наявний Український консультаційний центр у Празі перетвориться на новий центр, який у Чехії називали «центром повернення українців», а в Україні «хабом єдності». Як вважали в Празі, такий центр мав би надавати не тільки консультаційні послуги, а й допомогу при добровільному поверненні українців додому. Але через події в Києві, де міністра національної єдності і віцепрем'єра Олексія Чернишова обвинуватили в хабарництві і звільнили з усіх посад, а його міністерство ліквідували, в Празі збережеться дотеперішня модель.

За словами Флайгової, ключовим є створення і в Україні «дзеркальної» інституції. «Там мала б бути створена структура, яка буде приймати людей назад. Але наразі це питання з українського боку не вирішене», — сказала вона. Як заявляли в Києві, питання «національної єдності» мають перейти до новоствореного Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України.

Тож Український консультаційний центр у Празі продовжить свою діяльність. Нині щомісяця до нього звертається близько 300 людей, переважно жінок із дітьми і старших людей.

«Ми допомагаємо людям із інтеграцією в Чехії — від курсів чеської мови і перекваліфікації аж до розміщення дітей у школах чи забезпечення психологічної підтримки», — пояснила Анна Курницька, керівниця пражського офісу міжнародної організації ICMPD (Міжнародного центру розвитку міграційних політик) зі штаб-квартирою у Відні.

«Якби хтось хотів повернутися, ми можемо надати йому інформацію про реінтеграційні програми, житло чи можливості працевлаштування в Україні. Але рішення завжди ухвалює кожен самотійно», — додала вона.

При цьому скасований нині проєкт «центру повернення», чи «хабу єдності», або англійською Unity Hub, уже мав у Чехії забезпечене фінансування на два роки — Міністерство внутрішніх справ Чехії виділило на його роботу 1,5 мільйона євро (близько 37 мільйонів крон).

19.08.2025

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/novyny-pryazovya-kherson-ostriv-evakuatsiya-desant-rosiya/33506318.html>

Чи є життя на «Острові» в Херсоні: хто відмовляється від евакуації?

Більшість жителів херсонського мікрорайону «Корабел» евакуювалися після обстрілу мосту, який сполучає його з Херсоном. За даними міської військової адміністрації, за перший тиждень евакуації з цього району, який також називають «Островом», виїхали понад 1500 людей. Втім є люди, які відмовляються виїжджати з цього мікрорайону.

- Хто і чому вирішив залишитися на «Острові»?
- Чи може російська армія захопити «Острів» і звідти просунутися на інші райони Херсону?

Про це дізнавався проєкт Радіо Свобода «Новини Приазов'я».

Начальник Херсонської МВА Ярослав Шанько неодноразово звертався до місцевих жителів із закликом скористатися можливістю евакуації. Він наголошував, що всім, хто виїжджає, надається підтримка з розселенням, оформленням статусу ВПО та інших виплат, а також безкоштовним виїздом до безпечних регіонів України.

В ефірі телемарафону Шанько назвав мікрорайон «Острів» «вкрай небезпечним» для перебування.

Понад 200 людей залишаються на «Острові»

Заступниця Херсонського міського голови з питань виконавчої діяльності ради Наталія Чорненька розповіла «Новинам Приазов'я», що

- з «Острова» вдалося евакуювати понад 1600 людей;
- понад двісті осіб залишаються там.

«Орієнтовно 230 осіб залишились проживати в мікрорайоні. Вони надали офіційну відмову щодо переміщення. Ми проводимо з ними разом з поліцією все одно щоденну інформаційно-роз'яснювальну роботу. Знаємо їхні адреси. Слава богу, там вже немає дітей, але ще залишилось чотири маломобільні особи. Тому Пункт незламності працює там, є все необхідне. Є вода, є хліб, люди можуть звернутися, є генератор, щоб зарядити свої гаджети. Але все одно я закликаю містян, які проживають у прибережних зонах і мікрорайоні «Корабел» евакуюватися», – звернулася до людей заступниця міського голови Херсона.

Жителі з цього мікрорайону переважно хочуть залишитися у Херсоні, каже посадовиця. Але частина з них вирішує їхати до інших регіонів України.

«Туди, куди люди хотіли їхати, це найближчі до нас області: Миколаївщина, Одещина, Кіровоградщина. Є люди, які бажають виїхати до

Івано-Франківщини. З цими людьми ми працюємо окремо. Маломобільних людей переважно забирали родичі у більш безпечні мікрорайони і райони міста.

Наразі у нас у лікарнях знаходиться 48 мешканців, які маломобільні й тяжкохворі, вони потребують медичного обслуговування. Інша частина – це 146 мешканців – перебувають у місцях тимчасового розміщення на території Херсона. Вісім осіб нам вдалося за ці дні евакуювати в більш безпечні регіони України. Наразі йде підготовка до евакуації ще 24-ох маломобільних громадян, які надали згоду».

«Безпекова ситуація не покращується»

Безпекова ситуація на «Острові» не покращується, зазначила Чорненька. Російська армія продовжує дроніві атаки. Пошкодження у мікрорайоні суттєві, додала посадовиця.

«У нас на мікрорайоні «Острів» побудовано 54 багатоквартирних будинки. Там ще є і приватний сектор. Ця територія була найбільш зруйнована під час трагедії, пов'язаної з Каховською ГЕС. Практично 96 будинків багатоквартирних були затоплені до другого поверху, а приватний сектор був затоплений повністю.

На сьогодні практично немає жодного приватного чи багатоповерхового будинку, які б не були не зруйновані. Понад 5 тисяч вікон тільки вибито в багатоквартирних будинках. Пошкоджені дахи, є прямі влучання у квартири людей. Тому обстріли не вщухають у місті. На сьогодні все місто, як і мікрорайон «Корабел», потерпає від влучань артилерійських снарядів»

«Проживати на цій території вкрай небезпечно після того, як КАБаами пошкодили автомобільний міст. Наразі ситуація не покращується, дроніві атаки продовжуються, ворог просто знищує як цивільну інфраструктуру, так і критичну, звісно, страждають люди. Звісно, цивільне населення постійно знаходиться під дровоною атакою. Під час евакуації в нас була одна поранена людина, одна людина померла після стресових ситуацій», – наголошує посадовиця Херсонської міськради.

Російська авіація атакувала Херсон увечері 2 серпня 2025 року: туди скинули дві керовані авіабомби. Вони істотно пошкодили автомобільний міст, що веде до мікрорайону «Корабел». Наступного дня, 3 серпня, російські військові знову атакували цей район з авіації.

«Живуть по одній людині у під'їзді»

Голова двох ОСББ у мікрорайоні «Корабел» Віктор Тоцький розповів «Новинам Приазов'я», наскільки змінилася ця частина Херсону останнім часом.

«Наразі ситуація на «Острові» надзвичайно складна і небезпечна. Люди майже покинули мікрорайон. На тій частині «Острова», як кажуть старий «Острів», там людей найменша кількість. Новий «Острів» – це друга його половина, де і риночок колись був, зараз там буквально два ларьочки залишились, які торгують найбільш необхідним. Хліб іноді підвозять, воду

можна придбати. Там був колись великий супермаркет, зараз він вже теж закритий, то там концентрація мешканців найбільша в нас на «Острові».

А, наприклад, в старій частині «Острова», яка ближче до суднобудівного заводу, щодня обстріли, там вже немає нічого цілого. Там буквально одиниці людей в будинках залишаються, є під'їзди повністю порожні, є по одній людині або по дві, які там залишаються», – повідомив голова ОСББ.

Деякі жителі мікрорайону повертаються туди, щоб закрити вікна і двері у своїх будинках, каже Тоцький. А деякі місцеві жителі рішуче відмовляються виїжджати з «Острова».

«Зараз я не на «Острові», але вчора ще кипіла робота в мене. Ми вставляли вікна разом із тими мешканцями, які також, ризикуючи, йдуть пішки або через рештки автомобільного мосту або через залізничний міст. Вони, ризикуючи власним життям, йдуть закривати вікна свої та двері. Тому що є загроза від мародерів, якими вже понад два десятки квартир пограбовані на «Острові», – зазначив він.

Голова ОСББ пояснює, що люди бояться залишати своє майно, бо в них більше нічого не залишилося. Також жителі бояться нових умов проживання після евакуації.

«Вони сарафанним радіо один з одним спілкуються, і деякі люди розповідають про ті умови, в яких вони зараз вимушено проживають. Людина думає, що, ну, в мене якийсь є певний запас водички, та гуманітарки, тому близько місяця можу протриматися. Є такі бабусі, є такі люди і вони, я вам скажу чесно, іноді навіть ховаються від евакуації. Люди сподіваються на «Острові», що вони й це пересидять, бо вони пережили і окупацію вже, і підлив Каховської ГЕС», – розповів Тоцький.

20.08.2025

LIGA.net

<https://finance.liga.net/ua/ekonomika/novosti/rada-zminyla-biudzheta-2025-zaberut-8-mlrd-hrn-u-kyieva-zbilshat-neviyskovi-vydatky>

Рада змінила бюджет-2025: заберуть 8 млрд грн у Києва, збільшать невійськові видатки

Верховна Рада у середу, 20 серпня, вдруге за останній місяць проголосувала за збільшення державного бюджету на 2025 рік. Зміни підтримали 229 народних депутатів за 226 мінімально необхідних (законопроект №13439-3), повідомила голова бюджетного комітету Роксолана Підласа.

31 липня депутати підтримали законопроект про збільшення видатків на 412 млрд грн для фінансування витрат на оборону. Тепер вони повернулися до невійськових видатків.

Підласа навела перелік основних статей, на які збільшуються видатки:

- 25,5 млрд грн – поповнення резервного фонду держбюджету (непередбачувані військові й гуманітарні видатки). З цієї суми 8 млрд грн можуть бути спрямовані для підтримки Укрзалізниці;
- 4,3 млрд грн – для Мінцифри, на закупівлю спеціальної техніки, дронів і обладнання для тестування в бойових умовах, а також на гранти на розвиток виробництва у сфері defense tech;
- 4,6 млрд грн – харчування учнів початкових класів в усіх областях і 5–11 класів на прифронтових територіях;
- 3,2 млрд грн – закупівля лікарських засобів для лікування коштом держави пацієнтів з онкологічними захворюваннями, вірусними гепатитами, рідкісними орфанними захворюваннями, гемофілією;
- 1,5 млрд грн – субвенція місцевим бюджетам для розбудови мережі військових ліцеїв, які забезпечують патріотичне виховання дітей;
- 1,2 млрд грн – підтримка ветеранів війни і їхніх родин (виплата грошової допомоги та компенсації за автоцивілку).

Окремо депутати вирішили перерозподілити 1 млрд грн на будівництво нового житла або реконструкцію приміщень для проживання вимушених переселенців.

"Ці додаткові видатки збалансовано за рахунок скорочення інших невійськових видатків на 36,7 млрд грн (з яких 33,6 млрд грн – це скорочення обслуговування державного боргу), а також переспрямування зарахування частини податку на прибуток банків з бюджету міста Києва до загального фонду державного бюджету – 8 млрд грн", – розповіла Підласа.

20.08.2025

Факти

<https://fakty.com.ua/ua/ukraine/ekonomika/20250820-finansuvannya-vpo-u-serpni-koly-ochikuvaty-vyplat/>

Фінансування ВПО у серпні: коли очікувати виплат

В Україні внутрішньо переміщені особи мають право на отримання фінансової підтримки. Грошові виплати надаються найбільш вразливим категоріям населення. Дітям та людям з інвалідністю щомісячно виплачується 3 000 грн, тоді як інші переселенці отримують 2 000 грн.

Виплати внутрішньо переміщеним особам у серпні здійснюються відповідно до постанови Кабінету Міністрів №709, яка регулює окремі питання підтримки ВПО. У документі зазначено, що Мінсоцполітики щомісяця перераховує кошти для виплат внутрішньо переміщеним особам 15 та 28 числа на рахунки Ощадбанку на підставі затвердженого переліку отримувачів.

Водночас із 1 липня 2025 року ці функції були передані від Мінсоцполітики Пенсійному фонду, який нині здійснює відповідні

виплати. Отже терміни здійснення виплат можуть змінитися, відповідно до діяльності ПФУ.

ПФУ відзвітував, що станом на 19 серпня профінансовано:

- на пенсійні виплати – 50,4 млрд грн, з яких через АТ Укрпошта виплачено 8,5 млрд грн, а через уповноважені банки – 41,9 млрд грн;
- на житлові субсидії та пільги – 1 188,8 млн грн;
- на страхові виплати – 2 265,6 млн грн, зокрема на оплату лікарняних – 1 035,6 млн грн;
- на окремі види державних допомог – 7 094,1 млн грн.

У серпні органи Пенсійного фонду України надали 693 тисячі послуг громадянам, які звернулися по допомогу.

23.08.2025

Frontliner

<https://frontliner.ua/naselennia-ukrainy/>

Скільки залишилось українців: рахунок воєнних втрат

Повномасштабна війна істотно змінила демографічну карту України – за два з половиною роки населення скоротилося, мінімум, на 10 мільйонів. Масова міграція, рекордна смертність, падіння народжуваності та старіння нації створюють серйозний виклик для майбутнього України. Як змінюється чисельність, структура та розселення українців під час війни, і що робить держава для збереження людського потенціалу – пояснює Frontliner.

Ще на початку 2022 року в Україні проживало понад 40 мільйонів осіб (без Криму). Війна різко зменшила цю цифру: станом на середину 2024 року – близько 35,8 млн., із яких лише 31,1 млн. на контрольованій території. За два з половиною роки країна втратила приблизно 10 млн. мешканців. Часи, коли в Україні жило понад 50 млн. людей, залишилися у минулому.

Міграція

Масовий виїзд українців за кордон став головним чинником скорочення населення. Близько 5 млн. осіб перебувають за межами країни, переважно в Європі. Найбільше – у Польщі, Німеччині, Чехії, Італії та Іспанії.

Що довше триває війна, то менше емігрантів планують повернутися, особливо чоловіки призовного віку. Уряд розглядає стимули – від бронювання фахівців до програм із житлом та роботою, але поки мільйони будують життя за кордоном.

Схід і південь спорожніли – мільйони виїхали з Донеччини, Луганщини, Херсонщини, Запоріжжя та Харківщини. Центр і Захід прийняли мільйони внутрішніх переселенців, але й ці регіони втратили населення через еміграцію.

Втрати та смертність

Точних даних про загиблих немає, але йдеться про десятки тисяч військових і тисячі цивільних. Прифронтові райони спорожніли: залишилися

переважно літні люди. Смертність зросла і через ослаблену медичну систему, а також стрес та загострення хвороб. У 2023 році зафіксовано близько 495 тис. смертей, тобто на третину більше, ніж у довоєнні роки, а на 100 народжень припадає 280 смертей.

Народжуваність на історичному мінімумі

У 2023 році народилося лише близько 180 тис. дітей – найменше за всю сучасну історію. Причини – небезпека, економічні труднощі та невпевненість у майбутньому. Частка дітей до 18 років становить 15%, тоді як людей віком 60+ – уже 27%. Україна стрімко старіє, і нових поколінь стає дедалі менше.

Відсутність дієвої демографічної стратегії

Наприкінці 2024 року ухвалено Стратегію демографічного розвитку до 2040 року та план на 2024–2027 роки. Втім, вплив заходів з боку держави наразі не показує помітних результатів, адже і без того невеликі виплати при народженні швидко знецінюються через інфляцію, а от інфраструктурні проєкти реалізуються повільно.

За оцінками уряду, до 2041 року населення може скоротитися до 29 млн. Можливе і відновлення, але, лише за умов миру, економічної стабілізації та відбудови. Повернення біженців, реалізація відкладених планів народження дітей і створення гідних умов життя можуть стати основою для демографічного зростання.

Здійснено за підтримки Асоціації “Незалежні регіональні видавці України” та Amediastiftelsen в рамках реалізації проєкту Хаб підтримки регіональних медіа.

22.08.2025

LB.ua

https://lb.ua/society/2025/08/22/692680_kilkist_evakuyovanih.html

«Кількість евакуйованих збільшилася в рази». Про ситуацію в транзитному шелтері в Павлограді

Уже тиждень у транзитному шелтері в Павлограді Дніпропетровської області фіксують рекордну кількість евакуйованих людей з Покровського напрямку. Оскільки ресурсів хабу недостатньо, у Дніпропетровській і Харківській областях запрацювали ще два транзитні шелтери. Проте проблема з перевантаженням транзитних центрів значно глибша. Яка ситуація нині і чому, дізнавалася Ксенія Новицька спеціально для LB.ua.

Транзитний шелтер у Павлограді — це хаб різних громадських організацій, які евакуйовують людей з Покровського напрямку. За інформацією Альони Логвиненко, менеджерки з комунікацій проєкту Emergency Appreal міжнародного благодійного фонду «Карітас України», у центрі обладнали 113 місць для одночасного тимчасового перебування людей.

Тут їх годують гарячою їжею, дають набір для гігієни, аби прийняли душ, розміщують на ночівлю в загальному залі. Окрім того, допомагають

психологічно і юридично. Далі людей перевозять углиб країни — до інших центрів, житла, яке родина знайшла самостійно, чи до родичів.

Евакуйованих значно побільшало

До середини серпня потужностей шелтеру вистачало, щоб приймати евакуйоване населення. Проте через погіршення ситуації на фронті стрімко зросла кількість евакуйованих мешканців з Покровського напрямку.

«З двадцятих чисел серпня через хаб у Павлограді на день проходили 478 людей. Хоча до липня цього року максимальна кількість людей була 100–150 людей. А ще раніше — 35–40 людей. Іноді поставало питання навіть про закриття центру. Тобто ви бачите, як змінилася ситуація. І ми передбачаємо, що далі може бути ще більше людей, які потребуватимуть нашої допомоги», — сказала Альона.

Волонтери почали працювати цілодобово, відкрили ще одну польову кухню. Коли місць для ночівлі стало не вистачати, людей клали в дитячі кімнати, у кризові центри. Згодом довелося розгорнути ще намети, де вони спали просто на матрацах, поки волонтери шукали ліжка і додаткові місця.

Переважно вразливі категорії

Як розповів Валентин Бебик, директор департаменту дистрибуції гуманітарної допомоги міжнародного благодійного фонду «Карітас України», нині основна частина населення, яке евакуюють із зони активних бойових дій, — це люди з інвалідністю, похилого віку, самотні. Ба більше, їх привозять у дуже поганому фізичному та психологічному стані.

«Люди були змушені ховатися в підвалах по декілька тижнів. Без нормального харчування, доступу до медицини та в постійному стресі. Приїжджаючи сюди, вони ледь стоять на ногах. Наші волонтери надають їм усю необхідну допомогу, проте надалі більшість з них усе одно потребує спеціального догляду», — каже він.

Немає житла для ВПО

Причиною затримки в шелтері, через що він перевантажений, є вкрай погана ситуація з розміщенням людей з інвалідністю далі від прифронтових територій. За словами Валентина, їх просто нікуди везти далі, тож вони змушені жити у транзитному центрі по кілька тижнів.

«Лише декілька днів тому вперше в транзитний центр приїхали представники влади. Зустріч, на щастя, виявилася продуктивною, тому протягом пари днів почали роботу ще два транзитні шелтери у Дніпропетровській і Харківській областях, де люди зможуть перебувати два-три дні. Також за сприяння влади деякі центри тимчасового розміщення відкрили свої двері, що дало змогу розвантажити наш центр», — сказав Валентин Бебик.

Але проблема насправді більша, ніж відкриття нових центрів для евакуації. Валентин каже, що людей треба десь селити, їм потрібне житло, і волонтери не можуть робити це. Саме влада та місцеве самоврядування мають урегулювати це питання в найкоротший термін, адже оцінки потреб говорять про те, що житлове питання стоїть гостро.

18.08.2025

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/ukrayinski-bizhentsi-britaniyi-tretina-byudzhetu-nevikoristana_n2896205

Українські біженці у Британії залишаються без житла: чому виділені гроші до них так і не дійшли

Понад 300 мільйонів фунтів стерлінгів, виділених англійським радам на допомогу українським біженцям, залишаються невитраченими. Тим часом тисячі осіб стикаються із загрозою безпритульності.

Майже третина виділеного бюджету на українців досі не використані – і це більш ніж через 3 роки після вторгнення Росії в Україну. Про це пише 24 Канал з посиланням на The Guardian.

Чому Британія не використовує бюджет на українців?

Багато українців стикаються з проблемами при винайманні житла на приватному ринку оренди через вимогу внесення застави. Хоча місцеві ради можуть надати допомогу в цьому питанні, деякі люди повідомляють, що цей процес може бути повільним, бюрократичним і складним для орієнтації. А для багатьох проблемою є і пошук поручителя.

Нещодавнє дослідження, проведене Британським Червоним Хрестом, виявило, що українські біженці більш ніж удвічі частіше стикаються з проблемою бездомності, ніж британські громадяни. Дослідження, яке зібрало дані з усієї Британії, показує, що понад 6400 українських сімей зіткнулися з тією чи іншою формою бездомності цього року.

Балджит Ніджхар з організації "Допомога біженцям в Україні" підкреслив, що місцеві ради отримують значні кошти на кожного українського біженця, проте ті не мають до неї доступу, коли вона є найбільш необхідною.

«Лише 22 мільйони фунтів стерлінгів було витрачено на тимчасове житло для українців та 15 мільйонів фунтів стерлінгів – на допомогу їм у приватному орендованому житлі», – йдеться у повідомленні.

Ніджхар закликала до встановлення цільових показників витрат міських рад на державні кошти, призначені для українців, а також до втручання Міністерства житлово-комунального господарства, громад та місцевого самоврядування (MHCLG), щоб швидше залучити більше людей до приватного орендованого житла.

Є і спростування

Водночас доктор Кріш Кандія з фонду Sanctuary Foundation, який надає підтримку українським біженцям, високо оцінив гостинність британської громадськості.

«Зараз життєво важливо, щоб Велика Британія розвивала цю щедрість, гарантуючи кожному українцю безпеку та гідність біля власних дверей», – сказав він.

А представник MHCLG пояснив, що місцевим радам виділяється фіксована сума фінансування для кожного окремого прибулого. Він зазначив, що зазвичай це фінансування розподіляється поступово протягом усього періоду перебування іноземців у Британії, а не використовується одразу.

Також підкреслив, що, зрештою, ради найкраще розуміють потреби своїх місцевих громад і пояснюють, як витрачаються ці гроші.

19.08.2025

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/bizhentsi-yevropi-skilki-ukrayintsiv-planuye-povernutis-dodomu_n2896861

І хочеться, і колеться: які плани в українських біженців щодо повернення додому

Багато українців, які шукали притулку за кордоном з початку повномасштабної війни в лютому 2022 року, висловлюють сильне бажання повернутися додому. Однак, різні фактори заважають їм це здійснити.

Чинники такого вибору класифікують на дві групи: ті, що стимулюють повернення, і ті, що його стримують. Про це пише 24 Канал з посиланням на Gradus Research.

Що впливає на рішення українців повертатися додому?

Згідно з нещодавнім опитуванням, відсоток українців, які бажають повернутися з-за кордону, зріс до 64% у 2024 році порівняно з 55% торік. Однак, цей показник залишається нижчим за 75%, зафіксованих у 2023 році, що свідчить про помітні зміни в настроях серед діаспори.

Серед головних мотивів повернення:

- емоційна прив'язаність до України,
- ностальгія,
- складнощі адаптації за кордоном,
- очікування підтримки в знайомому соціальному середовищі.

Але найбільш емоційними чинниками залишається глибока туга за батьківщиною в поєднанні з втомою від безперервних пристосувань, яких вимагає їхня нинішня ситуація.

Які настрої панують серед біженців в ЄС

Водночас вибір залишитися в приймаючих країнах значною мірою зумовлений прагненням до стабільності. Такі фактори, як підвищена безпека, покращена якість життя і кращі можливості для них самих і їхніх дітей, відіграють вирішальну роль у цьому рішенні.

Крім того, занепокоєння щодо потенційних викликів після повернення в Україну є вагомим чинником.

ЄС частіше розглядають як довгострокове місце проживання

Порівняно з попереднім опитуванням, Gradus Research зафіксували зростання мотивуючих до повернення факторів та часткове зниження тих, що стримують.

Водночас загальний індекс повернення знизився – це свідчить про те, що ЄС дедалі частіше розглядається як довгострокове місце для життя.

Чи хочуть повернутися українці додому

Оцінку можливості повернення суттєво формує інформаційний контекст. Так, під час проведення опитування у квітні 2025 року звучали сигнали про потенційні мирні переговори та низка публічних проукраїнських заяв з боку лідера США. Це могло тимчасово підсилити надії на позитивні зміни.

При цьому у 2025 році головною причиною, яка стримує повернення, стала вища якість життя за кордоном. Торік на першому місці була безпека.

19.08.2025

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/08/19/7218294/>

У Нідерландах спалахнула пожежа у притулку, де мешкали українські біженці

Мешканців притулку для українських біженців у нідерландському Свольгені евакуювали минулої ночі після того, як там спалахнула пожежа.

Про це, як пише "Європейська правда", повідомляє NOS.

Пожежа спалахнула близько 2:10 ночі. 45 мешканців спочатку знайшли притулок у сусідньому кемпінгу.

Пізніше їх перевезли в два інших місця. Їхнє місцезнаходження не розголошується з міркувань конфіденційності. Ніхто не постраждав.

Задня частина будівлі, колишня початкова школа, особливо постраждала від пожежі. За словами представника муніципалітету, інша частина будівлі вціліла без значних пошкоджень.

Причина пожежі невідома. Поліція проводить розслідування. У будь-якому випадку, притулок залишиться закритим "на деякий час", повідомляє муніципалітет.

Притулок у Свольгені розрахований на 150 осіб, які можуть перебувати в ньому максимум 3 дні, після чого вони переїжджають на більш тривале проживання.

Притулок закриється 1 січня 2026 року. Приплив українських біженців останнім часом зменшився, і максимальна місткість притулку більше не досягається.

19.08.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/robota-zhitlom-navchannya-y-biznes-granti-1755590485.html>

Робота з житлом, навчання й бізнес-гранти: як ВПО отримати реальну допомогу вже зараз

Державна служба зайнятості надає комплексну підтримку внутрішньо переміщеним особам (ВПО) - допомагає українцям не лише знайти роботу, але й опанувати нові професійні навички, розвинути власні бізнес-ідеї та адаптуватися до змін на ринку праці.

Про це повідомляє РБК-Україна із посиланням на прес-службу ДСЗ.

Комплексна допомога ВПО: як скористатися

Згідно з інформацією Державної служби зайнятості, від початку 2025 року її послугами вже скористалися 69 тисяч ВПО.

Для отримання комплексної допомоги потрібно скористатися відповідним сервісом "Єдине вікно" на сайті ДСЗ.

Там зібрані всі організації-партнери Служби зайнятості, готові допомогти людям:

- з матеріальною підтримкою;
- з юридичною підтримкою;
- з психологічною підтримкою;
- з відновленням документів.

Робота з житлом, навчання й бізнес-гранти: як ВПО отримати реальну допомогу вже зараз "Єдине вікно" від ДСЗ (скріншот: dcz.gov.ua/onewindow)

Підтримка ВПО: що саме пропонують українцям

Перш за все, Служба зайнятості пропонує ВПО тисячі актуальних вакансій. У тому числі - з житлом.

Уточнюється, що завдяки сучасним цифровим сервісам ДСЗ пошук роботи став доступнішим і зручнішим, адже вакансії можна шукати самостійно через:

- Єдиний портал;
- мобільний застосунок ДСЗ.

"Якщо ж потрібна допомога - фахівці Служби готові надати індивідуальний супровід і підібрати оптимальні варіанти працевлаштування", - пояснили громадянам.

ВПО, зареєстровані як безробітні, можуть безкоштовно пройти професійне навчання (підготовку) у 8 Центрах професійно-технічної освіти Служби зайнятості.

"Можна отримати одну зі 100 робітничих професій або пройти навчання за більш ніж 460 освітніми програмами", - уточнили у ДСЗ.

Тим часом внутрішньо переміщені українці з професійно-технічною або вищою освітою, які не мають статусу безробітного, можуть отримати ваучер на навчання.

Сума такого ваучера становить 30 280 гривень.

"Можна навчитися новій професії або підвищити кваліфікацію. Програма охоплює 155 актуальних професій і спеціальностей", - поділились у Службі зайнятості.

Внутрішньо переміщені українки можуть долучитись до експериментального проекту для жінок, який допомагає:

- здобути нові навички у сферах, які традиційно вважаються "чоловічими";
- отримати роботу після навчання.

Ще один напрям допомоги ВПО - підтримка у відкритті власної справи.

"Служба зайнятості допомагає ВПО реалізувати свої бізнес-ідеї, надаючи грантову підтримку. Сума мікрогрантів - від 50 до 250 тисяч гривень", - розповіли у ДСЗ.

Уточнюється, що отримати грант до 500 тисяч гривень на розвиток власної справи можуть підприємці з восьми прифронтових областей: Харківської, Донецької, Дніпропетровської, Запорізької, Миколаївської, Херсонської, Чернігівської та Сумської.

ВПО, які мають статус учасника бойових дій або їх подружжя можуть претендувати на гранти від 250 тисяч до 1 млн гривень.

Крім того, можна отримати грант до 1 мільйона гривень на створення приватного закладу дошкільної освіти (подати заявку на грант можна через "Дію", додавши відповідний бізнес-план).

Насамкінець роботодавцям ДСЗ пропонує компенсації за працевлаштування ВПО.

"Роботодавці, які приймають на роботу ВПО, можуть отримати від Служби зайнятості компенсацію в розмірі мінімальної зарплати - 8 000 гривень щомісяця протягом трьох місяців", - пояснили у ДСЗ.

За умови працевлаштування ВПО з інвалідністю, такі виплати тривають до шести місяців.

Якщо ж ВПО є людиною з інвалідністю I чи II групи, роботодавець може облаштувати для неї робоче місце й отримати компенсацію витрат від ДСЗ:

- до 120 тисяч гривень за облаштування робочого місця для особи з інвалідністю I групи;
- до 80 тисяч гривень - для особи з інвалідністю II групи.

19.08.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/noviy-shkilniy-rik-onlayn-mon-poyasnili-kim-1755783712.html>

Новий шкільний рік онлайн? У МОН пояснили, яким буде дистанційне навчання і для кого

В цілому ніяких "надзвичайних" змін в організації форматів дистанційного навчання українських дітей із приходом нового шкільного року не відбувається.

Про це повідомляє РБК-Україна із посиланням на слова міністра освіти й науки України Оксена Лісового під час освітньої конференції "Серпнева-2025: освіта для мінливого світу".

Дистанційне навчання: над чим зараз працює МОН

"Насправді ніяких надзвичайних змін в організації форматів дистанційного навчання не відбувається. Ми скасували наказ №1112, який вводив певні обмеження й певні зміни саме в кількість учнів у класах, які повинні навчатись у дистанційних класах", - нагадав посадовець.

Він уточнив що тепер громади самостійно ухвалюють рішення - яку кількість учнів у дистанційних класах вони зберігають.

"І, відповідно, яка кількість класів буде працювати в школах", - додав Лісовий.

Водночас він повідомив, що зараз міністерство працює над створенням додаткових можливостей для надання закладам освіти (які ще не отримали) цифрових інструментів для дистанційного навчання.

"Нас турбує якість дистанційного навчання. Особливо у малокомплектних, маленьких школах. Особливо у прифронтових регіонах", - наголосив міністр освіти.

Він розповів також, що "більшість шкіл уже забезпечені цифровими інструментами для дистанційного навчання".

"Це і системи, які є в безкоштовному доступі насправді, якими можна користуватись. Це і різноманітні підходи до системи контролю знань. Все це у більшості шкіл, які працюють дистанційно з тих чи інших причин, є. Але є заклади освіти, які не користуються цими інструментами", - визнав урядовець.

Отже, за його словами, зараз МОН буде "спонукати їх, пропонувати можливості для використання якісної цифрової дистанційної освіти".

"Все інше залишається без змін. Сьогодні частина дітей залишається в онлайні... Це, безумовно, пов'язано з безпековими обставинами", - зауважив міністр освіти й науки.

Які існують види дистанційних класів і для кого

Заступниця міністра освіти та науки Надія Кузьмичова під час спілкування з журналістами нагадала, що "дистанційна освіта є однією з форм навчання".

"Вона нікуди не зникає і продовжує функціонувати, як і в попередні роки", - наголосила фахівець.

Водночас вона зауважила, що "є декілька категорій дітей, які вчаться із застосуванням дистанційних засобів або у повноцінних дистанційних класах".

Йдеться про тих юних українців, які:

- перебувають за кордоном;
- перебувають на тимчасово окупованих територіях (ТОТ);
- перебувають у прифронтових регіонах (де станом на зараз не відновлене очне або змішане навчання).

"Третя категорія, це ті діти, які навчаються за повною програмою у повноцінних дистанційних класах", - розповіла Кузьмичова.

Тим часом у першій категорії - серед дітей, які перебувають поза межами України - немає такої "однорідності".

"Про що йдеться. 50% країн, в яких перебувають наші діти, вимагають очного навчання в країні перебування. І це - дуже правильна політика, тому що очне навчання не може бути замінено навіть найякіснішим дистанційним", - пояснила заступниця міністра.

Це, за її словами, означає, що в українській системі освіти вони не можуть навчатись також за повною програмою.

"Тому що, фізично, там 6 годин... і ще 6 годин - це вже 12 годин. І, як ми розуміємо, це - подвійне навантаження на дитину", - зауважила представниця уряду.

Вона пояснила, що для такої категорії дітей (які за кордоном навчаються за повною програмою, в очному класі) в українській системі освіти пропонується обрати "Українознавчий компонент".

"І ось цей "Українознавчий компонент" - це окремий клас дистанційний. Отже, резюмуючи: у нас можуть бути два види класів, які займаються за дистанційною формою освіти і мають різні програми", - повідомила Кузьмичова.

Тобто один дистанційний клас - де навчаються діти за повними програмами. Другий дистанційний клас - де навчаються діти за "Українознавчим компонентом".

Заступниця міністра зауважила, що "Українознавчий компонент" не можуть обрати діти, які перебувають на території України. Але до нього можуть долучитись ті діти, які перебувають на ТОТ.

"Обидва ці класи, якщо ми говоримо про формальні умови, можуть бути відкриті від п'яти дітей", - підсумувала представниця МОН.

19.08.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4027420-znacna-castina-ukrainskih-bizenciv-navrad-povernutsa-iz-polsi-fitch.html>

Значна частина українських біженців навряд повернуться із Польщі - Fitch

Значна частина українських біженців, які нині проживають у Польщі, ймовірно, залишаться там навіть у разі укладення України угоди про припинення вогню з Росією, оскільки вони вже інтегровані в польський ринок праці.

Про це пише Reuters, посилаючись на дані міжнародного агентства Fitch Ratings, передає Укрінформ.

Польща досі приймає близько 1 мільйона українських біженців, які втекли після повномасштабного вторгнення Росії. За словами спостерігачів Fitch, вони сприяли пожвавленню напруженого ринку праці Польщі та стимулюванню економічного зростання, і Fitch вважає, що ця тенденція збережеться.

«Ми не бачимо, що це сильно зміниться, оскільки вони дуже добре інтегрувалися в польський ринок праці. Тож навіть якщо завтра буде оголошено перемир'я, ми не бачимо, щоб багато українських біженців повернулися до України. Ми майже впевнені, що значна частина цих людей залишиться в Польщі і сприятиме розвитку польського ринку праці та зростанню ВВП, а також, звичайно, іншим макроекономічним і фінансовим показникам», — сказав Reuters аналітик Fitch Ratings з питань Польщі Мілан Трайкович.

Аналітики Fitch прогнозують економічне зростання Польщі на рівні 3% у 2025 році, 3% у 2026 році та 3,1% у 2027 році. Польський уряд очікує зростання на рівні 3,4%, 3,5% та 3,0% відповідно.

За різними оцінками, до повномасштабної війни в Польщі проживало від кількох сотень тисяч до понад мільйона українців.

Польща розраховує, що зростання економіки допоможе їй подолати надмірний бюджетний дефіцит, який минулого року становив 6,6% ВВП, не досягнувши цільового показника у 5,7%, встановленого урядом у плані бюджетної консолідації. Країна зобов'язалася знизити дефіцит до рівня нижче 3% до 2028 року.

21.08.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4027882-u-cehii-rozpocinae-dialnist-kapelanska-misia-pcu.html>

У Чехії розпочинає діяльність капеланська місія ПЦУ

У Чеській Республіці офіційно зареєстровано громадську організацію «Капеланська місія для православних українців у Чехії». Її мета – надавати духовну підтримку та об'єднувати всіх православних українців, насамперед біженців, а також протистояти ворожій пропаганді.

Як передає Укрінформ, про це у Фейсбуці повідомив Європейський конгрес українців (ЄКУ).

Богослужіння в межах місії звершуватимуть священники Православної Церкви України (ПЦУ), які мають усі необхідні документи.

Місія діятиме «у дусі Томоса ПЦУ, на засадах дружньої співпраці, діалогу та інклюзивності», зберігаючи відкритість до інших конфесій. Перша літургія відбудеться 23 серпня о 14:00 у місті Брно.

Організація є частиною ширшої мети – поширення капеланських місій ПЦУ в Європі задля підтримки українського духу.

Нагадаємо, президент Світового конгресу українців (СКУ) Павло Грод провів зустріч з предстоятелем Православної церкви України Епіфанієм, під час якої йшлося про те, як підтримати духовність у часі історичних викликів і зміцнити зв'язки між українцями у світі та Україною.

22.08.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4028397-z-prifrontovih-rajoniv-potribno-evakuuvati-majze-11-miljona-ludej-minrozvitku.html>

З прифронтових районів потрібно евакуювати майже 1,1 мільйона людей - Мінрозвитку

Сьогодні евакуаційні заходи тривають у низці прифронтових областей, найбільше – у Донецькій та Дніпропетровській. Загальна потреба в евакуації становить майже 1 100 000 людей, з яких 84 000 – діти та 16 000 – маломобільні громадяни.

Про це під час брифінгу в Укрінформі повідомив заступник міністра розвитку громад та територій України Олексій Рябикін.

«Якщо говорити про всю потребу евакуації, то це майже 1 100 000 людей. З них 84 000 дітей і 16 000 маломобільних громадян. Безпосередньо з Донецької та Дніпропетровської областей нам потрібно евакуювати 237 000 людей. Станом на ранок 22 серпня вже евакуйовано 64 000», - повідомив Рябикін.

За його інформацією, наразі евакуаційні дії, окрім Донецької та Дніпропетровської областей, відбуваються в Херсонській області, безпосередньо у місті Херсон, мікрорайон Корабел. Також евакуація триває в Сумській області.

Але після потужних обстрілів Добропілля на Донеччині 17 липня стабільне зростання кількості внутрішніх переселенців спостерігається саме на сході країни. Лише через транзитний пункт у Павлограді щодоби проходить в середньому по 400 людей. Загалом за цей період цей пункт прийняв 9 700 переселенців, з них 519 маломобільних, насамперед похилого віку – 60+ років.

«Більшість, 80%, реєструються тут для того, аби отримати допомогу від міжнародних організацій у розмірі 10 800 грн, а також відповідну гуманітарну допомогу. А далі вони слідують самостійно своїм маршрутом. 18% людей залишаються в цьому транзитному пункті, щоб згодом переміститися в місця тимчасового проживання або в заклади інституційного догляду», - поінформував заступник міністра.

За його даними, на ранок 22 серпня у Павлограді залишалося 53 маломобільних людини.

Одне із завдань, яке стоїть перед владою на найближчий час, налагодити роботу системи евакуації так, щоб у транзитних пунктах люди взагалі не залишалися на ночівлю, а максимально оперативно переміщалися до місць тимчасового проживання або до закладів інституційного догляду.

Сьогодні в Україні розгорнуто 16 транзитних пунктів, незабаром запрацює ще один, у селі Волоське на Дніпропетровщині. Для розвантаження пункту в Павлограді після 17 липня було відкрито транзитний пункт у Лозувій на Харківщині.

«Цей пункт повністю оснащений, приймає людей. На 10:00 сьогодні там також залишається незначна кількість людей. 60 виїхало вчора, сьогодні на 10:00 з цього транзитного пункту виїхало 86 людей, з яких 11 маломобільних, 16 дітей. 66 людей виїхало далі за допомогою волонтерських організацій, 20 – самостійно», - додав Рябикін.

Щоб покращити координацію на всіх рівнях між органами місцевого самоврядування, центральними органами виконавчої влади, Міністерство розвитку громад та територій розробило нормативний акт, в якому буде чітко визначена відповідальність усіх задіяних у процесі евакуації учасників.

«Алгоритми і так працюють, але для того, щоб їх вдосконалити і покращити координацію, найближчим часом на розгляд уряду буде надано відповідний нормативно-правовий документ», - сказав заступник міністра.

Як повідомлялося, за останній тиждень із Донецької області евакуювали та безкоштовно розселили у безпечних регіонах 215 цивільних осіб, серед яких 53 маломобільні людини та 56 дітей.

23.08.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-vidbudova/4028756-u-borodanci-vze-vidnovili-600-zitlovi-obektiv.html>

У Бородянці вже відновили 600 житлових об'єктів

У Бородянці, на Київщині, вже відновлено 600 із 825 пошкоджених житлових об'єктів.

Про це у Телеграмі повідомив віцепрем'єр-міністр з відновлення - міністр розвитку громад та територій Олексій Кулеба, передає Укрінформ.

«Уже відновлено понад 600 житлових об'єктів – з 825 пошкоджених. На дахах багатоповерхівок встановлюємо сонячні панелі. Вони працюватимуть на восьми будинках, загальна потужність 54 кВт. Цього вистачатиме для освітлення під'їздів і прибудинкової території, роботи ліфтів під час відключень та зниження витрат людей на комунальні послуги», - йдеться в повідомленні.

Альтернативними джерелами енергії будуть обладнані і дев'ять нових багатоповерхівок, які зводяться після руйнувань.

Кулеба підкреслив, що енергоефективність закладена у кожному елементі відновлення. Будинки проходять термомодернізацію – утеплюються фасади й дахи, оновлюються внутрішні мережі. Насосні станції працюватимуть у режимі енергозбереження, сучасні очисні споруди мінімізують витрати. На вулицях встановлюється нове освітлення, яке споживає менше електроенергії.

Віцепрем'єр-міністр нагадав, що селище на Київщині відновлюється в межах проєкту комплексної відбудови, яка включає також модернізацію інженерних мереж. У Бородянці буде замінено понад 10 км водопостачання і каналізації, впроваджена система дистанційного контролю споживання.

У центрі селища вже працює безоплатний Wi-Fi, а також незабаром стартує пілотне впровадження зв'язку 5G. Вулиці отримують систему «Безпечне місто».

Бородянка також увійшла до пілотних громад проєкту «Рух без бар'єрів» - тут створюється безбар'єрний маршрут, зручний для кожної людини.

Крім того, у громаді впроваджується сучасний підхід до поводження з відходами. Біля будинків з'являються контейнери для роздільного збору, у центрі будуть встановлені підземні смітєві баки. Працюватимуть станції сортування та ущільнення, у планах - рекультивація полігону та побудова нової карти смітєвого полігону.

У процесі відновлення будуть враховані і проєкти меморіалізації: з'являться простори, які нагадуватимуть про зруйноване та про людей, які загинули внаслідок російських атак, під час окупації, та військових, які боронили українське селище.

«Енергонезалежність, сучасні технології та безбар'єрність формують нову якість життя. Це надважливо, адже вже зараз у селищі проживає близько 10 тисяч осіб - в громаду повернулось 80% населення, також переїжджають ВПО», - додав віцепрем'єр-міністр.

20.08.2025

УНН

<https://unn.ua/news/reorhanizatsiia-ministerstva-natsiednosti-u-minsotspolityky-poiasnyly-chy-vplyne-tse-na-polityku-shchodo-vpo>

Реорганізація Міністерства нац'єдності: у Мінсоцполітики пояснили, чи вплине це на політику щодо ВПО

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України планує створити в себе департамент, який буде займатися політикою внутрішньо переміщених осіб. Це якісно по впливає на підтримку ВПО, оскільки координація цих політик віднедавна передана Мінсоцполітики. Зараз, в умовах постійних обстрілів на прифронтових територіях, питання захисту внутрішньо переміщених осіб та забезпечення їм належних соціальних послуг - у пріоритеті. Про це журналісту УНН повідомив міністр соціальної політики, сім'ї та єдності Денис Улютін.

«Будь-яка людина, яка потрапила в складні життєві обставини, - у фокусі нашої уваги. Зараз ми маємо переструктурувати політику всередині Міністерства так, щоб ми могли максимально закрити потреби ВПО, дати людям чітку відповідь на запитання: на яку допомогу від держави вони можуть розраховувати. Більш того, ми створимо у новій структурі Міністерства департамент, який буде займатися політикою ВПО», - сказав Улютін.

Улютін повідомляв у серпні, що в Україні зареєстровано 4,4 млн ВПО. 900 тис. - це кількість ВПО, які отримують соціальні виплати.

У липні цього року Кабмін реорганізував Міністерство нац'єдності та приєднав його до Мінсоцполітики.

Таким чином весь функціонал Міністерства нац'єдності, зокрема, щодо питання реінтеграції тимчасово окупованих територій та внутрішньопереміщених осіб, перейшло до Мінсоцполітики.

18.08.2025

OBOZ.UA

<https://www.obozrevatel.com/ukr/ekonomika-glavnaya/economy/v-ukraini-shukayut-zhitlo-dlya-pereselentsiv-yaki-golovni-problemi-viyavili.htm>

В Україні шукають житло для переселенців: які головні проблеми виявили

В Україні обстежили 570 будівель і приміщень, які можуть бути використані як житло для переселенців, але лише в понад 60 з них умови підходять для розселення людей. Втім невтішною виявилася і швидкість перевірки, оскільки власники житла не завжди допускають членів комісії до обстеження, а також не на все майно є документи.

Про такі перші результати всеукраїнської інвентаризації повідомили на воркшопі, який відбувся в Одесі. За даними Міністерства розвитку громад та територій, перевірка проходить в рамках реалізації закону 4080-IX про додаткові механізми забезпечення внутрішньо переміщених осіб (ВПО) житлом.

Скільки житла для ВПО виявили

Перевірку проводять спеціальні обласні та районні комісії. В їхньому переліку – понад 9 тис. об'єктів зі списків, які надали Фонду держмайна та громади. Початкові результати інвентаризації невтішні, оскільки з 570 обстежених будівель і приміщень:

- понад 60 можуть бути використані як житло для переселенців;
- понад 100 потребують капремонту чи реконструкції.

Найактивніше робота йде у Чернівецькій, Полтавській, Вінницькій, Сумській та Рівненській областях. Зазначається, що серед основних труднощів, з якими стикаються члени комісії:

- відсутністю документів на окремі будівлі;
- відмовою власників від обстеження.

Тому до закону 4080-IX планують внести зміни, щоб спростити роботу комісій. Оскільки від ефективності їхньої роботи залежить, як швидко виявлені будівлі можна буде перетворити на безпечні та придатні для проживання домівки, зазначила заступниця міністра розвитку громад Наталія Козловська.

Переселенцям почнуть видавати ваучери на житло

Також українські переселенці зможуть купити житло замість втраченого на тимчасово окупованих територіях. У разі впровадження нової держпрограми першими право на купівлю нерухомості за "житлові ваучери" отримають тільки окремі категорії ВПО.

Спочатку нова програма в рамках більшого проєкту HOPE "Ремонт житла з відновлення прав і можливостей людей" буде доступна не всім переселенцям. Насамперед нею зможуть скористатися учасники бойових дій,

багатодітні та сім'ї загиблих захисників, особи з інвалідністю та діти-сироти, а на завершальному етапі програмою зможуть скористатися всі ВПО.

Витратити суму з "сертифіката" можна буде на придбання готового житла на підконтрольній території України або оплатити в рахунок ваучера перший внесок за іпотекою. У разі, якщо на ВПО вже оформлено іпотечний кредит, ваучером можна буде погасити його частину.

22.08.2025

Громадський простір

<https://www.prostir.ua/?news=hromady-hersonschyny-obhovoryly-vyklyk-mihratsiji-ta-shlyahy-povernennya-lyudej-pislya-vijny>

Громади Херсонщини обговорили виклики міграції та шляхи повернення людей після війни

20-21 серпня 2025 Херсонський обласний благодійний фонд «Об'єднання» провів для Мережі робочих груп з громадської безпеки та відновлення (РГГБВ) Херсонської області воркшоп «Проблеми громад, пов'язані з міграцією населення. Як повертати людей після війни?»

Представники сілрад, громадських і благодійних фондів, закладів освіти 2 дні працювали у групах над проблемами, пов'язаними з вимушеним виїздом мешканців та можливостями їхнього повернення до рідних громад після завершення війни. В основі обговорення – результати дослідження міграційних настроїв мешканців Херсонщини за кордоном та свідчення самих внутрішньо переміщених осіб.

Учасники проаналізували ключові фактори, що впливають на рішення людей – безпеку, житло, роботу, освіту дітей, доступ до медицини та возз'єднання родин. На основі цього вони почали формувати локальні плани дій, які мають допомогти громадам підготуватися до повернення своїх мешканців і створити умови для їхнього життя вдома.

Окремо наголошувалося: громадам важливо не створювати «особливі умови» лише для тих, хто повертається з-за кордону, а забезпечувати якісне життя для всіх мешканців громади, які вже тут. Адже якщо громада буде безпечною, комфортною та з можливостями розвитку – тоді повернення стане природним вибором, а до регіону приїжджатимуть і нові жителі.

Такі фасилітовані обговорення стали простором для спільної роботи, де були почуті різні голоси й зібрані ідеї для практичних кроків з відновлення та зміцнення громад Херсонщини. Всі напрацювання воркшопу будуть оформлені у вигляді конкретних ініціатив, які можна впровадити на локальному рівні, а також додатково пройдуть обговорення на РГГБВ.

Воркшоп був проведений Херсонським обласним благодійним фондом «Об'єднання» в межах ініціативи «Херсонська область: громадська безпека та відновлення в умовах змін» за сприяння Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) в Україні та фінансової підтримки Уряду Данії.

21.08.2025

NV.ua

<https://biz.nv.ua/ukr/experts/gumanitarna-kriza-v-ukrajini-skorochennya-groshovoji-dopomogi-ta-jiji-realni-naslidki-vasil-zhgun-50538316.html>

Коли й чим закінчиться гуманітарна криза в Україні?

Що буде після війни? Не в політичному чи дипломатичному сенсі. А з людьми, які живуть зараз поруч із лінією фронту. Що буде з ними, коли сирена більше не звучатиме? Що залишиться — в їхніх гаманцях, у холодильнику, в серці?

Гуманітарна криза не закінчується з останнім ударом по енергетичній інфраструктурі. Вона довша і глибша. Вона — про брак надії та вибору.

Я згадую одну жінку з Донеччини. Отримавши нашу грошову допомогу, вона купила хліб, ліки і ножиці. «Для чого ножиці?» — питаю. «Щоб підстригти чоловіка. Щоб хоч трохи було, як до війни».

І ось це «як до війни» я чую постійно. Це не про комфорт. Це про повернення контролю. Про те, щоб бути не лише отримувачем допомоги, а знову людиною, яка вирішує, що купити, чим нагодувати дитину, коли ввімкнути світло. Гроші дають свободу. А свобода — це гідність.

Ми звикли говорити про грошову допомогу мовою звітів: кількість бенефіціарів, середня вартість споживчого кошика, відсотки. Але за цими цифрами — тиша кухні, де дитина їсть суп, зварений на буржуйці. Погляд чоловіка, який накупив корму для собаки, бо «вона єдина, хто з нами не виїхала». Зморена жінка, яка каже: «Тепер я можу сама — не просити, не позичати».

Цього року, за даними Cash working group, запит на багатоцільову грошову допомогу (МРСА) в Україні становить понад 6 мільйонів осіб. У 2025 році охопити вдасться менше ніж 1,5 мільйона. Для порівняння: у 2022-му грошову допомогу отримували понад 11 мільйонів людей. Менше ніж за три роки її масштаб скоротився в 10 разів. Але потреба — ні! Потреба залишилася. А у деяких регіонах навіть поглиблюється через те, що ресурси вичерпались, а альтернативи так і не з'явилися.

Але МРСА — це не «додаткова опція», і не «тимчасове рішення». А відповідь тоді, коли немає нічого іншого. Це допомога там, де магазини працюють, але пенсії не вистачає навіть на хліб. Там, де відновлення ще не почалось, а виживати потрібно вже зараз.

Скорочення грошової допомоги лише буквально означає «просто менше грошей». А насправді - менше вибору, менше контролю, менше гідності. Це знову черги, знову залежність, знову хтось «знає краще», що тобі потрібно.

Ми повинні чесно визнати: гуманітарна криза в Україні ще не на спаді. Її форма змінюється, але суть та сама. Адже залишається вразливість. Сотні тисяч сімей на прифронтових територіях щодня вирішують: їсти чи

лікуватись, спати в домі чи евакуюватись без гарантії повернення. І поки ці вибори не вільні, криза не завершена.

Війна закінчиться. Але не з першими тостами на Банковій і не з останньою ракетою. Вона закінчиться тоді, коли кожна людина зможе сама подбати про себе. Коли не будуть потрібні «благодійні» гроші або ваучер чи реєстрація в мобільному додатку на отримання грошового гранту. Коли допомога стане не «реакцією», а «інвестицією».

Що для цього потрібно? Більше довіри великих впливових гуманітарних організацій до локальних, які працюють «в полях» і болоче ясно бачать людську біду та потреби. Більше прогнозованого фінансування. Більше чесної присутності там, де складно, небезпечно, але життєво необхідно. І — більше тиші. Бо в тиші народжується відчуття життя. Наступного разу, коли хтось запитає мене: «А ви все ще даєте гроші людям?», я відповім: «Так, даємо. Можливо, ти не повіриш, але гроші іноді це єдине, що допомагає людині залишитися собою».

22.08.2025

NV.ua

<https://biz.nv.ua/ukr/experts/socialne-zhitlo-v-ukrajini-nova-postanova-zapuskaye-eksperimentalniy-proyekt-2025-shcho-zminitsya-50538560.html>

Як зміниться житлова політика в Україні та що буде із соціальним житлом?

Система соціального житла в Україні вже тривалий час залишається неефективною, а в умовах воєнних викликів виявилася неспроможною забезпечити житлом усіх, хто його потребує.

Для покращення ситуації із соціальним житлом 2 липня 2025 року Кабінет Міністрів України затвердив Постанову 796 «Про реалізацію експериментального проєкту щодо створення фонду муніципального (соціального) орендного житла та надання його в оренду» (далі — постанова 796), якою запущено експериментальний проєкт зі створення муніципального (соціального) житлового фонду для довгострокової оренди.

Цей документ є початком переходу від неефективних рішень соціального житла та антикризових рішень, прийнятих під час повномасштабного вторгнення, до формування сталої моделі житлової політики.

Чому це важливо?

На відміну від постанови КМУ 495 «Деякі заходи з формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб», що наразі активно застосовувалася громадами та була реакцією на надзвичайну ситуацію після початку повномасштабної війни, новий експеримент — це інституціональна спроба створити сталу модель доступного житла для широкого кола вразливих груп.

Постанова 796, на відміну від попередньої, не надає вичерпного переліку осіб, що матимуть право отримати таке житло для користування, та надає право органам місцевої влади самостійно визначати й інші категорії населення, що мають право на таке житло з огляду на потреби громади.

Водночас встановлюються загальні критерії, яким кандидати мають відповідати. Зокрема:

- відсутність житла (понад встановлений мінімум 13,65 кв.м. на члена сім'ї)
- фактор працевлаштування (у складі сім'ї є особи, що мають дохід)
- сукупний дохід сім'ї не перевищує визначеного нормативом рівня (згідно з встановленою формулою).

Пріоритет отримують ті, хто відповідає більшій кількості категорій і довше перебуває на обліку.

Основні нововведення постанови 796

Постанова пропонує:

- Інституційний механізм — вперше в українському законодавстві визначає функції та роль оператора житла — юридична особа комунальної форми власності, яка здійснює управління муніципальним (соціальним) орендним житлом або будівництво та управління таким житлом.
- Врегульовані вимоги до житла та його облаштування. Постанова містить конкретний перелік меблів та побутової техніки, якими має бути оснащено муніципальне (соціальне) житло.

Важливо зазначити, що концепція проекту передбачає надання житла в оренду за пільговими умовами, а не передачу в безоплатне користування.

Так, на основі формули, яку запроваджує постанова 796, орієнтовна вартість оренди такої однокімнатної квартири в Києві буде складати приблизно 7 600 гривень (без вартості комунальних послуг), що суттєво нижче ринкової, особливо з огляду на те, що це буде новий житловий фонд.

Хто і як бере участь у проєкті?

1. Органи місцевого самоврядування/військові адміністрації

Виконують основну роль у проєкті, зокрема роль замовника будівництва, забезпечують організацію та проведення закупівель товарів, робіт і послуг, а також визначають операторів житла, що надалі здійснюватимуть управління житлом. Частково або повністю фінансують будівництво.

2. Агенство відновлення

Рекомендує типові проєкти повторного використання для будівництва, публікує перелік проєктів, здійснює моніторинг реалізації проєкту.

3. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України

Виконує координуючу та нормативно-управлінську роль, зокрема визначає загальну рамку реалізації політики, забезпечує зв'язок між практикою пілотного проєкту та стратегічними реформами.

Джерела фінансування

Проект передбачає багатоканальне фінансування:

- місцеві бюджети
- кошти міжнародної допомоги та грантів
- пільгові кредити й публічні інвестиції згідно з Бюджетним кодексом України.

Виклики реалізації

Наразі ще є низка питань, які поки ще залишаються не вирішеними й можуть вплинути на ефективну реалізацію цього проекту. Зокрема, класична проблема в Україні - відсутність коштів. Наразі не передбачено дієвих додаткових механізмів із залучення інвестицій та преференцій для бізнесу, який потенційно може виділяти на це кошти. Відповідно, якщо в громади відсутнє джерело фінансування такої програми, то її реалізація лишиться під питанням.

Постанова також не передбачає обов'язку вести відкритий реєстр, що знижує прозорість та може ускладнити контроль для громадськості та донорів.

Водночас варто додати, що останнє може бути розв'язане з прийняттям нових змін, що наразі активно обговорюються на державному рівні. Так, у проекті Закону «Про основи житлової політики», що вже з 06.01.2025 перебуває на розгляді Верховної Ради, передбачається створення Єдиної інформаційно-аналітичної системи у сфері житлової політики, зокрема система здійснюватиме:

- облік житлового фонду
- облік осіб, які потребують поліпшення житлових умов
- облік операторів доступного житла.

Отже, разом з очікуваними змінами до законодавства (зокрема створенням Єдиної житлової інформаційної системи) цей експериментальний проект може стати основою для нової житлової парадигми — сталої, справедливої та прозорої.

Регіональні

19.08.2025

Суспільне Дніпро

<https://suspilne.media/dnipro/1094492-nemae-logistiki-u-centralno-zahidni-regioni-golova-gummisii-proliska-pro-kolaps-u-tranzitnomu-centri-u-pavlogradi/>

"Немає логістики у центральних-західних регіонах" — голова гуманітарної місії "Проліска" про колапс у транзитному центрі у Павлограді

Транзитний центр, який приймає евакуйованих у Павлограді на Дніпропетровщині, останні тижні переповнений. Щодня через нього проходить близько 450 людей. Як розповів Суспільному голова гуманітарної місії "Проліска" Євген Каплін, проблема переповненості у недостатній

логістиці, яка б полегшила перенаправлення переселенців в інші, більш безпечні, регіони.

"Є місця тимчасового перебування по Україні. Просто треба державне регулювання профільних органів виконавчої влади. Щоб вони визначали область, яка приймає, і налагодили залізничну логістику в цій області", — сказав він.

За словами Капліна, розвозити людей мають спеціальні потяги, адже перевозити автобусами та автомобілями, які повернулися з евакуації, неможливо. Транспорту не вистачає. Та й вмістити евакуаційні буси можуть до шести людей.

Налагоджена логістика, на думку голови гуманітарної місії, мала б розв'язати проблему перенаповненості транзитного центру, який передбачає тимчасове перебування, а не проживання.

Що відомо про колапс у транзитному центрі для евакуйованих у Павлограді

Протягом останнього місяця кількість евакуйованих, які проходять через транзитний центр у Павлограді, збільшилася двічі. Для часткового розв'язання проблеми з місцями на вулиці розгорнули два додаткових намети. Нині усі 143 ліжка в центрі зайняті.

Голова гуманітарної місії "Проліска" Євген Каплін розповів: потік людей зростає. Наразі місць вистачає для всіх, евакуйованих намагаються якнайшвидше розвозити по прихистках, аби вони не затримувались у транзитному центрі.

"Спочатку 250-300 приїжджало на транзитний центр. Це два-три тижні тому. Минулий тиждень кожен день оновлювалися рекорди. Понад 400 людей прибули в день. Зараз колапс. На ніч близько 200 людей залишалося", — додав він.

20.08.2025

Суспільне Дніпро

<https://suspilne.media/dnipro/1097562-mozna-perebuvati-do-troh-dib-na-dnipropetrovsini-zapracuvav-novij-tranzitnij-centr-dla-vpo-na-100-misc/>

Можна перебувати до трьох діб: на Дніпропетровщині запрацював новий транзитний центр для ВПО на 100 місць

23 серпня в одному із сіл Дніпропетровщини запрацював ще один транзитний пункт для внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Він облаштований сотнею ліжок-місць.

Про це Суспільному повідомила проєктна менеджерка благодійного фонду "Помагаєм" Анна Завгородня.

За її словами, перебувати у центрі можна до 72 годин (три доби). Переселенцям допоможуть отримати довідку ВПО, відновити втрачені

документи, податися заявки на грошові виплати. Також є можливість отримати юридичну та психологічну консультації, медичну та гуманітарну допомогу, зокрема, одяг та гігієнічні набори.

"Ми тут їх реєструємо і відповідно отримуємо статистику, яку кількість людей взагалі евакуйовано. З послуг у нас на транзитному центрі представлені різні неурядові організації. Це і такі, як "Право на захист", і "Проліска", і Acted. І також є партнерські організації, які будуть реєструвати на надання багатоцільової грошової допомоги. Тобто люди сюди приїхали, зареєструвались, і через певний час вони отримують першу свою, умовно кажучи, фінансову подушку, на яку вони можуть розраховувати, щоб вже винайняти житло або взагалі забезпечити собі хоч мінімальний якийсь рівень життя", — зазначила Анна Завгородня.

Дитяча кімната. Новий транзитний центр на Дніпропетровщині, 23 серпня 2025 року. Суспільне Дніпро

За її словами, наразі приймають людей із громад Синельниківського району. Для маломобільних у центрі облаштували окрему кімнату, яка враховує всі аспекти інклюзії.

Кімната для родин з дітьми. Новий транзитний центр на Дніпропетровщині, 23 серпня 2025 року. Суспільне Дніпро

"Це можуть бути люди похилого віку, і родини з дітьми, і мами, які годують маленьких дітей, і маломобільні. Транзитний центр забезпечений взагалі інклюзивною доступністю і до санвузлів, і до душових кабінок", — розповіла волонтерка.

Переселенці можуть отримати допомогу від неурядових організацій, зокрема гуммісії "Проліска". Новий транзитний центр на Дніпропетровщині, 23 серпня 2025 року. Суспільне Дніпро

Вона також зазначила, що розглядають можливість збільшити кількість місць у пункті до 200.

24.08.2025

Суспільне Дніпро

<https://suspilne.media/dnipro/1097798-u-krivomu-rozi-z-pochatku-povnomasstabnogo-vtorgnenna-prozivaie-63-tis-ludej-aku-dopomogu-nadaut/>

У Кривому Розі з початку повномасштабного вторгнення проживає 63 тис. людей: яку допомогу надають

З початку повномасштабного вторгнення до Кривого Рогу переїхали більш ніж 86 тисяч переселенців. Майже 63 тисячі живуть у місті і зараз. Для них діє програма соціального захисту, яка охоплює 50 видів допомоги.

Про це йдеться на сайті виконкому Криворізької міської ради.

Зокрема, ВПО отримують безкоштовні продуктові набори, безкоштовно користуються муніципальним транспортом. Також, у місті для родин

переселенців працюють сім просторів та хабів. У них дорослі й діти можуть отримати адміністративну, психологічну допомогу.

З 2015 року для ВПО у Кривому Розі відремонтували два гуртожитки, придбали 15 квартир(у співфінансуванні міста та держави 50/50), побудували 17 одно- та двокімнатних квартир шляхом реконструкції першого поверху гуртожитку.

"Зараз також реалізується два великих спільних проєкти з УФСІ з будівництва соціального житла, де загалом планується створити 103 квартири для тимчасового проживання переселенців", — зазначили на сайті.

Цьогоріч з партнерами у місті реалізують проєкт з ремонту семи приміщень під квартири для переселенців. Місто надало приміщення, а за допомогою "Карітас" виконують ремонт.

"Наразі ремонтують дві — у Довгинцівському районі та Тернівському. Роботи виконані на 30%. Потім — ще п'ять. Усі сім планується завершити до кінця року. І родини переселенців, хто особливо зараз потребує житла — черговість їхнього заселення регулюється постановами Кабміну — заселяться у ці квартири", — повідомили у міськраді.

20.08.2025

Суспільне Полтава

<https://suspilne.media/poltava/1094562-na-poltavsini-zareestrovano-ponad-181-tisacu-vpo/>

На Полтавщині зареєстровано понад 181 тисячу ВПО

Станом на 19 серпня 2025 року у Полтавській області зареєстрували 181 573 внутрішньо переміщені особи (ВПО). Найбільше переселенців приїхало з регіонів, де тривають активні бойові дії.

Про це Суспільному повідомили у відповіді на запит в управлінні у справах реінтеграції, соцзахисту ветеранів та ВПО Полтавської ОВА.

Зокрема:

- з Харківської області — 69 033 людини;
- з Донецької області — 55 458;
- з Луганської області — 18 974;
- із Сумської області — 6 676;
- із Запорізької області — 4 439;
- з АР Крим та м. Севастополя — 952 людини.

Серед переселенців у Полтавській області — 35 437 дітей віком до 18 років.

19.08.2025

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/budivnyczstvo-zhytla-dlya-pereselencziv-na-lvivshhyni-pidtrymaye-cheska-kompaniya>

Будівництво житла для переселенців на Львівщині підтримає чеська компанія

Представники чеської компанії Moravia відвідали Дрогобич, щоб обговорити будівництво соціального житла. 14 серпня їх зустріли міський голова Тарас Кучма та інші посадовці. Завдяки значному досвіду Чехії у прийомі українських біженців, компанія Moravia має навички зі зведення модульних будинків — швидкого та ефективного способу розв'язання житлової проблеми. Ці напрацювання можуть допомогти Дрогобичу, який також потребує житла для переселенців.

Про це повідомляє “Жовква-онлайн”.

Moravia спеціалізується на модульних конструкціях і готова допомогти Дрогобичу забезпечити житлом внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

“Наше завдання забезпечити внутрішньо переміщених осіб повноцінними оселями,” — зазначив Тарас Кучма.

Він наголосив, що це дозволить людям адаптуватися в громаді.

Чеські представники планують звертатися за фінансуванням до міністерств та банків. Від міста потрібна заявка на участь у проєкті, земельна ділянка та підведення комунікацій. Тарас Кучма запропонував розпочати роботи на вулиці П. Орлика, де вже побудовано два модульні будинки для ВПО.

Інший проєкт може бути реалізований у Стебнику, де можна створити цілий мікрорайон. Представники Moravia висловили готовність розпочати роботи після отримання всіх погоджень і фінансування.

18.08.2025

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/luganska-oblast-vydilyla-38-miljoniv-gryven-na-pidtrymku-praczevlashtuvannya-vpo>

Луганська область виділила 38 мільйонів гривень на підтримку працевлаштування ВПО

На працевлаштування переселенців з Луганської області виділено 38,41 млн грн. Відповідні кошти передбачили 24 з 26 військових адміністрацій населених пунктів регіону, включивши їх у свої Програми підтримки.

Про це повідомляє Луганська ОВА.

Програмами реалізуються такі заходи:

- допомога в пошуку роботи;

- фінансова підтримка у разі працевлаштування до іншого населеного пункту (компенсація або допомога за переїзд, оренду житла, надання гуманітарної допомоги);
- допомога у пошуку житла;
- допомога ВПО в інтеграції до інших громад та інше.

Детальніше ознайомитися з місцевими програмами підтримки ВПО можна за посиланням: <https://surl.li/kdqnvu>.

21.08.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/stalo-vidomo-skilki-pieriesielientsiv-z-donieczchini-ta-lughanshchini-pratsievlashтуvalisia-u-2025-rotsi/>

Стало відомо, скільки переселенців з Донецчини та Луганщини працевлаштувалися у 2025 році

Протягом січня-липня 2025 року понад 7,9 тис. внутрішньо переміщених осіб із Донецької та Луганської областей працевлаштувалися за сприяння Державного центру зайнятості.

Про це повідомив заступник директора Державного центру зайнятості Станіслав Павленко в ексклюзивному коментарі Східному Варіанту.

Згідно з офіційними даними 6,6 тис. переселенців із Донецької області та 1,3 тис. переселенців із Луганщини отримали роботу за перші 7 місяців 2025 року.

Загалом упродовж січня-липня 2025 року послугами служби зайнятості скористалися понад 30,8 тис. внутрішньо переміщених осіб зі сходу України, серед них:

- 25,1 тис. людей — із Донецької області (38% від усіх переселенців, що звернулися);
- 5,7 тис. людей — із Луганської області (9% від загальної кількості ВПО, які звернулись).

Найбільше переселенців із Донецчини та Луганщини знайшли роботу у:

- Дніпропетровській області
- Полтавській області
- Черкаській області
- Київській області
- Кіровоградській області
- а також у м. Києві.

Загалом за січень-липень 2025 року послуги служби зайнятості отримало 396 тис. людей, з них 66 тис. — внутрішньо переміщені особи.

21.08.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/stalo-vidomo-pro-naipopuliarnishi-vakansiyi-dlia-pieriesielientsiv-z-donieczchini-ta-lughanshchini-pierielik/>

Стало відомо про найпопулярніші вакансії для переселенців з Донецчини та Луганщини: перелік

Працівники сфери торгівлі, фахівці соціальних послуг та представники найпростіших професій — саме ці категорії робіт є найпопулярнішими серед внутрішньо переміщених осіб із Донецчини та Луганщини.

Про це у коментарі Східному Варіанту повідомив заступник директора Державного центру зайнятості Станіслав Павленко.

Державна служба зайнятості повідомляє, що із загальної чисельності внутрішньо переміщених осіб за професійними групами найбільше працевлаштовано:

- працівників сфери торгівлі та послуг (29%),
- представників найпростіших професій (20%),
- професіоналів та фахівців (18%),
- технічних службовців (9%)
- кваліфікованих робітників з інструментом (9%),
- робітників з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин (7%).

Найбільше переселенців з Донецчини та Луганщини знайшли роботу у оптовій та роздрібній торгівлі, переробній промисловості, сфері охорони здоров'я та надання соціальної допомоги та у сфері освіти — 8%.

Також станом на 1 серпня 2025 року допомогу по безробіттю отримували:

- 7,4 тис. переселенців із Донецької області — середній розмір виплат 4 697 грн;
- 436 переселенців із Луганщини — середній розмір виплат 4 917 грн.

Загалом за січень-липень 2025 року за сприяння служби зайнятості працевлаштовано 153 тис. людей. З них понад 7,9 тис. внутрішньо переміщених осіб із Донецької та Луганської областей.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

21.05.2024

Благодійний фонд «Стабілізуєшес Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/komfortne-zhyttia-v-hromadi-dlia-vsikh-realnist/>

Комфортне життя в громаді для всіх — реальність?

Як зробити життя в громаді комфортнішим в умовах воєнного стану? Відповідь на це непросте питання шукали на семінарі з питань розвитку системи соціального захисту та надання соціальних послуг на місцевому рівні, що пройшов 14–15 серпня в Одесі.

Захід відвідали керівниці й керівники сільських, селищних, міських військових адміністрацій та інституцій соціального захисту Херсонської області, які представляли 19 громад. Також на семінарі виступила Сандра Зіферт Стрем — радниця з питань співпраці з громадами (офіс УВКБ ООН у м. Одеса).

Головна мета семінару — дати знання й інструменти, які допомагатимуть громадам ефективніше надавати соціальні та адміністративні послуги й завдяки цьому підвищити рівень життя та соціальної захищеності жительок і жителів.

Зокрема, спікерки й спікери розкрили такі питання:

- як профільне законодавство стабілізує розвиток громади;
- хто відповідає за забезпечення мешканок і мешканців громади соцпослугами;
- наскільки доступні соцпослуги в херсонських громадах;
- які переваги створення Центру надання соцпослуг;
- як соціальний паспорт допомагає управляти ресурсами громади;
- як працює громадський сектор у сфері соцзахисту на Херсонщині;
- які є можливості підтримки ініціатив від УВКБ ООН в Україні.

Також учасниці й учасники ділилися досвідом співпраці громад й успішними кейсами розбудови системи соцзахисту. Під час практичних занять — вчилися планувати й пріоритезувати, розраховувати ресурс часу, формулювати цілі й визначати способи їх досягнення.

Оксана Тропіна, регіональна координаторка проєкту та модераторка семінару: «Під час групового завдання був час на аналіз кейсів. Кожна група представила пропозиції, а решта могли коментувати їх. Такий формат виявився надзвичайно корисним, оскільки дав змогу побачити спільні риси, виділити актуальні проблеми, сформулювати рекомендації для своїх громад. Паралельно враховувалися виклики для деокупованих громад та тих, що є переміщеними».

Підсумовуючи, спільнота зафіксувала низку проблем в галузі соцзахисту (кадровий дефіцит, недостатнє фінансування, доступність послуг) та основні напрями росту:

- розширити перелік соціальних послуг;
- підвищити їхню доступність та якість;
- розвивати мережу надавачів соцпослуг, зокрема залучати громадський сектор.

«Учасниці й учасники резюмували, що саме громади покладена відповідальність щодо забезпечення доступності та зручності мешканців для отримання послуг. Вони відповідальні за створення належних умов для комфортного життя людей у громаді, що має підвищити рівень довіри мешканців до влади», — додала Оксана Тропіна.

Це вже третій семінар, який ми організовуємо для голів громад цього року. Ми й далі допомагатимемо покращувати роботу системи соцзахисту населення в цільових громадах. Ці ініціативи реалізуємо завдяки проєкту «Підтримка спроможності державних установ та місцевих громад у зміцненні системи соціального захисту в Україні», що втілюється за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

20.08.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/evakuacziya-zakinchuyetsya-ne-todi-koly-lyudynu-vyvezly-a-koly-rozselyayut-i-dayut-mozhlyvist-adaptuvatysya-zastupnyczya-vykonavchoyi-dyrektorky-fondu/>

«Евакуація закінчується не тоді, коли людину вивезли, а коли розселяють і дають можливість адаптуватися»: заступниця виконавчої директорки фонду

Заступниця виконавчої директорки Благодійного фонду «Схід SOS» Катерина Скрипова долучилася до етеру телемарафону «Єдині новини», аби знову наголосити, що ситуація у прифронті стає дедалі небезпечнішою.

Команди БФ «Схід SOS» щодня відвідують населені пункти Донеччини, зокрема й Добропілля та навколишні села, щоб евакуювати людей у більш безпечні регіони. Водночас багато хто зволікає з рішенням про виїзд, наражаючи на небезпеку не лише себе, а й евакуаційників. Часто фахівцям доводиться не просто переконувати, а й емоційно підтримувати людей, які втратили орієнтири та віру в те, що їм хтось допоможе.

Особливу увагу фахівчиня звернула на те, як важливо не залишати домашніх тварин у зоні бойових дій, адже вони теж відчувають стрес. Вона закликала готувати для них переноски, корм, ліки та все необхідне для евакуації. Також однією з головних проблем залишається нестача броньованого транспорту. Через активність ворожих дронів рух прифронтовими районами дедалі небезпечніший. Вона згадала випадки, коли партнери фонду потрапляли під удари, як-от екіпажі організацій «Бази ЮА» та «Проліска».

Крім того, Катерина наголосила, що в Україні критично бракує місць для розміщення евакуйованих старшого віку та людей з інвалідністю.

Ми вже створили 650 місць для осіб з інвалідністю в Івано-Франківській, Черкаській, Тернопільській, Львівській, Вінницькій і Закарпатській областях. Там люди отримують стаціонарний догляд, зокрема й медичний супровід, підтримку психологів, юристів і соціальних працівників.

21.08.2025

Caritas Ukraine ICF

<https://caritas.ua/news/chotyry-lita-pospil-italijska-acli-ta-karitas-ukrayiny-organizovuyut-tabory-dlya-ukrayinskyh-ditej/>

Чотири літа поспіль італійська ACLI та Карітас України організовують табори для українських дітей

Італійська асоціація ACLI (Associazioni Cristiane Lavoratori Italiani) з'явилася ще у 1944 році, коли країна відновлювалася після війни. Вона активно відстоювала соціальні права через християнські цінності. Тож не дивно, що зараз, після повномасштабного вторгнення Росії в Україну, ACLI всіляко підтримує українців.

Організація допомагає комплексно: від гуманітарної допомоги до соціальної та психологічної інтеграції. Особливу увагу ACLI приділяє дітям-біженцям та їхнім родинам.

Вже чотири роки поспіль ACLI організовує літні табори для українських дітей і підлітків. Разом із Карітасом України вони створюють простір, де діти можуть відпочити, відчувати підтримку та хоч на деякий час повернути відчуття нормального дитинства.

Перший дитячий табір ACLI організували у Римі, при парафії Сан-Бонавентура, за підтримки Італійської ради для біженців.

У 2023 році ініціатива розширилась і в Каварено, у провінції Тренто, відбувся другий літній табір. З 17 до 30 липня там провели канікули понад 70 дітей і підлітків з України. Аніматорами табору стали волонтери з числа молоді ACLI.

Наступного літа, у 2024 році, табір приймало гірське містечко Фрабоза-Сопрана в провінції Кунео. З 29 липня по 10 серпня близько 75 дітей мали можливість брати участь у творчих майстер-класах, грати, співати, ходити в походи та знайомитися з однолітками.

У 2025 році італійські канікули для дітей відбулися знову. Близько 230 дітей з України провели канікули в різних регіонах Італії – у П'ємонті, Ломбардії, Емілії-Романї, Кампанії та ще кількох областях. Гостей від Карітасу України – 44 дітей і підлітків з Краматорська та його навколишніх громад – приймав «Будинок святої Марії» у Формацці, провінція Вербано-Кузіо-Оссола.

Карітас України сформував групи дітей, їхній супровід дорослими, оформлення всіх необхідних документів для перетину кордону та подорожі, а також організацію транспортування дітей з місць проживання до табору в Італії та назад.

Безкоштовний доїзд дітей та супроводжуваних із Лозової до Перемишля вдалось організувати завдяки сприянню Міністерство соціальної політики України та Укрзалізниці, а подальшу дорогу профінансувала італійська сторона. Дорога до «Будинку святої Марії» була тривалою – дві повні доби.

«Від Перемишля ми їхали одним автобусом усі разом, з невеликими зупинками по дорозі. Дорога була довга, але завдяки частим перервам їхати було комфортно і непомітно, що ми в дорозі так довго», – розповідає представниця Карітасу України Іванна Бойко, яка супроводжувала дітей.

У Формациї дітей зустріли керівник табору Андреа Вілла, його дружина Сімона, донька Марта та інші волонтери. Багато з них вже четвертий рік є аніматорами у цьому таборі. Їжу на всіх 90 осіб теж готували волонтери.

Прибулих розселили, відповідно до вікових груп, по кімнатах «Будинку святої Марії». Це затишний паломницький дім, який розташований у мальовничій альпійській долині на півночі Італії, на висоті 1260 м над рівнем моря. Це місце відкрите для різних груп: священників, черниць, студентів, сімей, молоді, шкільних та парафіяльних груп, а також для прочан, які шукають тиші, спільності та відпочинку. Протягом літніх місяців дім перетворюється на місце для літніх таборів для дітей та підлітків, зокрема з України.

Іванна Бойко розповідає, що розпорядок табору дозволяв відчувати італійську культуру, їхній спокій і неспішний ритм життя. «Все було організовано так, щоб діти на два тижні відчували справжнє дитинство, відпочили від тривоги і проблем війни, – розповідає представниця Карітасу України. – Вони могли цілий день проводити на вулиці, залишатися там навіть до ночі, спілкуватися з друзями, брати участь у танцях і конкурсі талантів. Для багатьох сам факт, що можна гуляти ввечері під світлом ліхтарів, був дивним і незвичним. Атмосфера табору вже сама по собі допомагала їм розслабитися, а спеціальні вправи та ігри містили психологічні елементи підтримки».

Програма була водночас вільною і насиченою. День розпочинався о 8:00 ранку з короткої руханки, яку проводили супроводжувачі і бажаючі діти. Тривала вона близько 15 хвилин і щоразу була різною.

Сніданок проходив неспішно – приблизно годину-півтори, після чого надавалася додаткова година на відпочинок або підготовку до виїздів та активностей. Щодня волонтери-аніматори пропонували різноманітні заняття, які тривали до обіду. «Дітей поділяли на команди, і вже в групах вони брали участь у іграх або майстер-класах. Кожен міг обрати, чим зайнятися: грати у спортивні або настільні ігри, малювати, різьбити або проводити невеличкі досліди з фізики», – уточнює Іванна Бойко.

Після обіду була сіеста приблизно півтори години. У цей час діти часто виходили на морозиво або грали на спортивному майданчику у баскетбол,

футбол чи волейбол. Після перерви перед вечерею в програмі також були активності. Вечорами проводили танці, співи та естафети.

Зокрема, діти самі готували декорації до конкурсу талантів. Про нього оголосили за кілька днів наперед, щоб у дітей був час підготуватися і проявити свої здібності.

Були дні, які мали інший розпорядок та передбачали активності за межами табору: двогодинний похід у гори до водоспаду Каската Дель Точе, прогулянка горами на підйомнику, виїзд до озера Вербанія та до басейну.

«Ми мали час для спілкування з італійцями, вони задавали нам питання про ситуацію в Україні і справді хотіли почути все з перших уст. Наші супроводжуючі дуже щиро розповідали їм про все, адже самі переживають події там, звідки приїхали діти, і розуміють, наскільки важливий для них цей відпочинок, – пригадує Іванна Бойко. – Представники ACLI запевнили нас, що й надалі будуть допомагати і підтримувати, що ми не самі, і що Італія завжди поруч. Цей жест підтримки дуже вразив».

21.08.2025

Caritas Ukraine ICF

<https://caritas.ua/news/rekonstrukczyia-chy-nove-budivnycztvo-yakyj-pidhid-oberut-ukrayinski-gromady-dlya-zabezpechennya-zhytlom-vpo/>

Реконструкція чи нове будівництво: який підхід оберуть українські громади для забезпечення житлом ВПО?

Проблема доступного житла сьогодні стала однією з найболючіших для українських громад. Сотні тисяч внутрішньо переміщених осіб (ВПО) шукають дах над головою, а місцева влада змушена оперативно шукати рішення: відновлювати закинуті гуртожитки, школи, лікарні чи вкладати кошти у зведення нових будинків? Від цієї дилеми залежить не лише комфорт людей, а й стратегічний розвиток міських та сільських територій.

Реконструкція: швидко і дешевше

Одним із найпоширеніших рішень є реконструкція наявних будівель. Вона дозволяє швидко дати людям дах над головою без очікування на роки.

- Економія та швидкість

Реконструкція зазвичай обходиться значно дешевше, ніж нове будівництво. За підрахунками фахівців Держфонду сприяння молодіжному житловому будівництву, економія може становити від 20 до 50 відсотків¹ (, а додатковою перевагою є доступ мешканців до вже наявної інфраструктури — шкіл, лікарень і транспорту.

Наприклад, у Кам'янському на Дніпропетровщині, виведений з експлуатації колишній дитячий садочок, планують перетворити на квартири для переселенців — у такий спосіб місто може швидше надати житло десяткам людей, ніж якби чекало на зведення нового будинку.

- Вбудованість у міське середовище

Оновлені будівлі інтегрують переселенців у життя міста без додаткових витрат на створення нових соціальних об'єктів. У Львові та Івано-Франківську вже є позитивний досвід перепрофілювання комунальних споруд, де ВПО змогли органічно адаптуватися до міського середовища².

- **Екологія та ідентичність**

Оновлюючи будівлі, громади зменшують викиди CO₂, а також зберігають історичне обличчя міст. У Чернігові та Харкові, де війна залишила по собі численні руїни, питання збереження архітектурної спадщини набуває особливої ваги: відновлення частини старого житлового фонду дозволяє зберегти дух міста.

Багато експертів переконують: відновлення старих гуртожитків і комунальних будівель — це шанс швидко дати людям ключі від квартир, не втрачаючи дорогоцінного часу.

Недоліки теж є

Водночас не кожна будівля придатна для життя. Часто технічний стан виявляється критичним, а витрати на ремонт перевищують очікування. У багатьох містах ще залишилися радянські гуртожитки з аварійними перекриттями чи застарілими комунікаціями. Також реконструкція обмежує можливості сучасного планування та енергоефективних рішень. Ремонт таких об'єктів часто коштує дорожче, ніж нове будівництво.

Найбільший ризик — приховані дефекти. Під час ремонтів виявляються зіпсовані труби, зношені мережі чи тріщини у фундаменті. Це не лише затягує строки, а й збільшує вартість проєкту.

Коли без нового будівництва не обійтися

Однак є громади, де відновлювати майже нічого. У містах, що зазнали масштабних руйнувань — наприклад, Маріуполь, Бахмут, Попасна — нове будівництво стає безальтернативним. Адже людям потрібні цілі квартали, а не поодинокі відновлені будівлі.

Нове будівництво має низку переваг:

- можливість створення сучасних і енергоефективних будинків;
- врахування стандартів безбар'єрності та доступності для маломобільних груп населення³;
- планування нових кварталів з урахуванням зелених зон і громадських просторів;
- створення масштабного житлового фонду, здатного розмістити тисячі людей.

Для регіонів, які практично втратили житловий фонд, нові будинки стають не лише місцем проживання, а й символом відродження міста.

Комбінований шлях

Насправді ці два підходи не суперечать один одному. Найкраща стратегія для громад — комбінована: відновлювати будівлі там, де це можливо, і водночас закладати нові квартали там, де відновлення недоцільне.

Для невеликих міст Заходу та Центру України реконструкція стане оптимальним і швидким рішенням. Для прифронтових та зруйнованих

територій нове будівництво стане символом надії й відродження. Бо йдеться не лише про стіни й дах. Йдеться про гідність, безпеку та новий початок для тисяч українських сімей.

Висновки для українських громад

Для невеликих міст із наявним житловим фондом — як-от у Центрі чи на Заході України — реконструкція є оптимальним і швидким рішенням. Для міст, що зазнали руйнувань або потребують масштабної розбудови, — нове будівництво стає безальтернативним варіантом.

Україні потрібна змішана стратегія: відновлювати те, що можна, і паралельно будувати нове. Такий підхід дозволить громадам швидко реагувати на виклики війни, економити кошти, використовувати наявні ресурси, швидко адаптуватися, оперативно приймати рішення, зберігати історію міст і водночас будувати за сучасними стандартами.

Сергій Пижов, провідний експерт із соціального житла Карітасу України.

20.08.2025

БО “Благодійний фонд “РОКАДА”

<https://rokada.org.ua/rokada-prezentovala-masshtabne-doslidzhennia-pro-sotsialni-posluhy-v-ukraini/>

«Рокада» презентувала масштабне дослідження про соціальні послуги в Україні

Команда благодійного фонду «Рокада» презентувала масштабне дослідження «Соціальні послуги під час війни: бар’єри для вразливих груп», яке об’єднує національне опитування надавачів і отримувачів соціальних послуг, а також доповнене аналізом законодавства та політик в Україні.

«Тема інклюзії для нас надзвичайно важлива. Ще з 2003 року фонд «Рокада» надає соціально-психологічні послуги та послуги з інтеграції біженцям і шукачам захисту, а з початком повномасштабного вторгнення — внутрішньо переміщеним українцям і постраждалому населенню. Сьогодні ми працюємо в 17 областях України. Основною нашою послугою залишається соціально-психологічна підтримка. І саме тому, що ми особисто супроводжуємо кожну постраждалу людину, кожну вразливу сім’ю, ми добре знаємо як непросто буває надати ту чи іншу послугу чи підтримку через бар’єри та недосконалість законодавства.

Ми дуже цінуємо нашу співпрацю з державою — з усіма службами, профільним міністерством, з Офісом Президента, Офісом Уповноваженого з прав людини. Вона є тісною та ефективною. Нашим дослідженням ми прагнемо допомогти державі поліпшити ситуацію, щоб система соціальної допомоги відповідала найкращим європейським практикам. У центрі всього, що ми робимо, є людина, і саме заради людей ми працюємо», — зазначила голова правління благодійного фонду «Рокада» Наталія Гуржій.

Фахівці фонду проаналізували 18 базових соціальних послуг, що надаються на рівні громад: догляд удома, денний догляд, підтримане проживання, соціальна адаптація, соціальна інтеграція та реінтеграція, надання притулку, екстрене/кризове втручання, консультування, соціальний супровід, представництво інтересів тощо.

«Раніше жодне дослідження не робило акцент на аналізі різних типів бар'єрів, що перешкоджають доступу до соціальних послуг, зосереджуючись переважно на географії чи типах послуг», – пояснила координаторка моніторингового та дослідницького напрямків благодійного фонду «Рокада» Ірина Корольчук.

Окремо вивчалися:

- зміни в умовах надання послуг після початку повномасштабної війни;
- зміни до Закону України «Про соціальні послуги» щодо порядку їх надання»;
- функціонування єдиної інформаційної системи соціальної сфери та реєстру надавачів послуг;
- стратегія реформування психоневрологічних та інших інтернатних закладів;
- діяльність у межах експериментальних проєктів («Муніципальна няня», «Центри життєстійкості», постанова КМУ №888 «Гроші ходять за людиною» тощо);
- розбіжності в законодавстві, зокрема відсутність державних стандартів для певних соціальних послуг.

«Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН) реалізує програму підтримки людей похилого віку, людей із інвалідністю, зокрема з числа внутрішньо переміщених українців, у співпраці з неурядовими організаціями. І ми надаємо цю підтримку на кількох рівнях. Сфера соціальних послуг зараз динамічно розвивається, пілтуються проєкти і соціальні послуги. У регіонах наші партнери підтримують органи місцевої влади у навчаннях, аби ці зміни, які впроваджуються, однаково інтерпретувалися і таким чином підвищувалася обізнаність зокрема серед надавачів соціальних послуг.

Ми також бачимо виклики слабого інформування громадами своїх жителів про надання соціальних послуг. Фактично люди отримують інформацію лише про ті послуги, які громада може надати, а не про загальний обсяг гарантованих послуг. І нам сьогодні слід спільно як неурядовим організаціям долати цей виклик. Маємо активно інформувати людей про те, що можуть звертатися по послуги, яких вони потребують, а системі соціального захисту – переналаштовуватися і бути готовими, що отримуватимуть заяви на соціальні послуги, яких вони поки що не можуть забезпечити, але можуть розпочати працювати над їхнім впровадженням», – прокоментувала радниця УВКБ ООН в Україні з правових питань (робота зі спільнотами) Олександра Маковська.

Водночас команда «Рокади» проаналізувала роботу надавачів соціальних послуг на рівні громад в умовах законодавчої невизначеності.

Основні висновки дослідження:

- 85,8% учасників опитування, зокрема 91,8% з них у сільських громадах, вказали, що соціальні послуги фінансуються коштом місцевого бюджету, лише 6,6% – з державного. Інші джерела фінансування, такі як гранти, плата користувачів, пожертви, залучаються рідко. Майже половина опитаних (48,7%) не має жодних додаткових джерел фінансування;
- відсутність державних стандартів для багатьох видів послуг унеможлиблює належну оцінку їхньої якості;
- сільські та віддалені громади залишаються особливо вразливими через нестачу надавачів та транспорту. Майже половина опитаних, а саме 46,3%, повідомила, що в громадах відсутні інші надавачі соціальних послуг, окрім комунальних/державних. Така ситуація характерна для всіх макрорегіонів у сільській місцевості та селищах;
- інформація про доступні послуги є фрагментарною та складною для сприйняття. Майже 5% вказали на наявність таких бар'єрів як відсутність інформації, невідповідність послуг реальним потребам або майже повна відсутність доступу. При цьому лише 26,1% надавачів працюють над впровадженням нових підходів і технологій для покращення якості надання соціальних послуг;
- 55,7% опитаних користувалися соціальними послугами;
- серед тих, хто ніколи не користувався, 40% не знають, які послуги доступні.

«За кожною наведеною цифрою стоять реальні люди, які сьогодні стикаються з бар'єрами у доступі до допомоги. Ми закликаємо всіх, хто впливає на соціальну політику, використати ці результати, щоб зробити послуги доступними для кожного, незалежно від обставин. Адже під час війни будь-який бар'єр може стати критичним. Коли вік, інвалідність і віддалене місце проживання поєднуються, людина часто залишається наодинці зі своїми проблемами. Ми хочемо, щоб наше дослідження стало кроком до того, щоб жодна людина не залишалася без підтримки», – наголосила координаторка моніторингового та дослідницького напрямків Ірина Корольчук.

Отримані дані стали основою для формування пропозицій, щоб забезпечити рівний доступ до послуг незалежно від місця проживання, віку, статі чи наявності інвалідності.

Міністерству соціальної політики України:

- сприяти розвитку недержавних надавачів соціальних послуг, зокрема в сільських громадах, шляхом проведення інформаційних кампаній щодо процедур реєстрації.
- розробити єдиний державний стандарт соціальної послуги «Соціальна інтеграція та реінтеграція», що охоплюватиме всі цільові групи, визначені у Класифікаторі.

- усунути суперечності між Законом «Про соціальні послуги» та постановою КМУ №1417 (29.12.2009), щоб гарантувати доступ до послуг відповідно до фактичних потреб, незалежно від наявності працездатних родичів.

Національній соціальній сервісній службі:

- напрацювати систему незалежної оцінки якості соціальних послуг із залученням отримувачів і громадських спостерігачів.

Місцевим органам влади:

- публікувати структуровану інформацію про всіх надавачів соціальних послуг (назва, адреса, контакти, види послуг, графік роботи) на офіційних ресурсах, інтерактивних картах та у друкованому вигляді;
- забезпечити навчання та підвищення кваліфікації працівників соціальної сфери з акцентом на недискримінацію, етику, повагу до гідності та індивідуальний підхід.

Міжнародним і національним гуманітарним організаціям і донорам:

- розвивати мобільні мультидисциплінарні бригади для надання базових послуг у віддалених і прифронтових громадах;
- фінансувати пілотні проекти соціального транспорту, включно із придбанням спеціалізованих авто для маломобільних осіб;
- підтримувати міжсекторальну взаємодію (соцзахист – медицина – освіта) через спільні тренінги, менторські програми та координаційні механізми;
- проводити локальні навчальні заходи для громадян, зокрема людей старшого віку, осіб із інвалідністю та ВПО, щодо соціальних послуг, електронних сервісів, прав людини та механізмів захисту.

«Питання отримання соціальних послуг є надзвичайно важливим в умовах повномасштабного вторгнення. Ми розуміємо, що з кожним днем категорія вразливих людей, людей, які потребують соціальних послуг, збільшується. Дослідження благодійного фонду «Рокада» кореспондується з результатами парламентського контролю, який здійснюється Уповноваженим за додержанням прав людини і громадянина на отримання соціальних послуг. Надані за підсумками дослідження рекомендації дуже важливі для зацікавлених осіб, у тому числі для нашого Офісу», – зауважила представниця Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з соціальних та економічних прав Олена Колобродова.